

Straffes straffbare lovbrudd i fiskerinæringen?

Innspill til utvalget oppnevnt ved kongelig resolusjon av 15. juni 2018 for å gi råd om fremtidens ressurskontroll (“kontrollutvalget”)

Eve de Coning

Fiskeriliaison Kripos

Seniorrådgiver Nærings- og fiskeridepartementet

HOVEDFUNN	3
FORORD	5
Figurer	7
Illustrasjoner	8
Forkortelser	8
INNLEDNING	9
Bestilling	9
Formål og tema	9
Definisjoner og avgrensninger	10
Metode	10
<i>Nærmere om datasystemene benyttet i kartleggingen</i>	<i>10</i>
<i>Nærmere om straffesak og straffesaksbehandling i politiet</i>	<i>11</i>
Nærmere om undersøkelsespopulasjonene	12
KARTLEGGING	15
Innledning	15
1. Straffesak	15
<i>Hvor mange straffesaker og straffbare forhold har politiet registrert?</i>	<i>15</i>
<i>I hvilke statistikkgrupper registreres sakene og forholdene?</i>	<i>18</i>
2. Anmeldelse	22
<i>Hvem anmelder fiskerikriminalitet, og hva anmelder de?</i>	<i>22</i>
<i>Hvilke politidistrikt straffesaksbehandler fiskekrim-sakene?</i>	<i>26</i>
3. Reaksjon	28
<i>Hvor mange saker og forhold er avgjort?</i>	<i>28</i>
<i>Hvordan er forholdene avgjort?</i>	<i>29</i>
<i>Hvor lang tid tar det fra en sak er registrert til den er avgjort?</i>	<i>31</i>
<i>Straffereaksjoner</i>	<i>34</i>
VEDLEGG	36

HOVEDFUNN

Straffes fiskerikriminalitet i Norge? Svaret er ja. Men langt fra alle lovbrudd, og straffen er mild. I tillegg vet vi lite om mørketallene; lovbruddene som ikke oppdages eller anmeldes.

Av de 5 731 fiskekrim-sakene opprettet av politiet i perioden 2013 til 2018 for brudd på fiskerilovgivningen, ble det ilagt straff i 1 831 saker, eller 32 pst. av sakene. Straff i disse sakene er fortrinnsvis bøter (81 pst. av registrerte straffereaksjoner), og bøtene ble i snitt satt til kr 9 415 med en median på kr 6 000. I sakene som ble straffet, ble det i tillegg ilagt inndragning i litt over halvparten (57 pst.) av forholdene.

Et fåtall (12 pst.) av sakene opprettet av politiet for brudd på fiskerilovgivningen har registrerte forhold på foretak. Dersom man antar at saker med registrerte forhold på foretak representerer lovbrudd begått av næringsaktører, betyr dette at politiet i dag i all hovedsak oppretter saker med forhold på privatpersoner. Et unntak er de såkalte “hummertein-sakene”, der det sjelden opprettes forhold, ettersom det i disse sakene er vanskelig å identifisere en mistenkt. En stor andel av sakene opprettet for brudd på fiskerilovgivningen, muligens så mange som 1 300 saker eller over en femtedel, er antatt å være relatert til beslaglagte hummerteiner og er fortrinnsvis saksbehandlet i Agder politidistrikt. Disse sakene henlegges, så fremt det ikke er mulig å identifisere eieren av teinene.

Det er først og fremst Fiskeridirektoratet og Kystvakten som anmelder brudd på fiskerilovgivningen. Fiskesalgslagene anmelder meget få forhold til politiet. Sakene (foruten hummertein-sakene) blir straffesaksbehandlet i Sør-vest, Vest, Møre og Romsdal, Nordland og Finnmark politidistrikt. Det fremgår videre at Troms og Trøndelag politidistrikt saksbehandler få fiskekrim-saker sett i forhold til de omliggende distriktene. Eksempelvis har Trøndelag politidistrikt kun opprettet ni saker med forhold på et foretak for brudd på fiskerilovgivningen i tidsperioden 2013 til 2018. Agder politidistrikt har også få saker (21) i

denne kategorien i tidsperioden. Flest saker registreres i Sør-vest og Møre og Romsdal politidistrikt, mens det er relativt jevnt mellom Sør-vest, Nordland og Finnmark politidistrikt ved opprettelse av straffesaker med forhold på en næringsaktør (146-148 saker i perioden).

De foretakene som er anmeldt for brudd på fiskerilovgivningen er også anmeldt for andre former for lovbrudd, fortrinnsvis ulike former for økonomisk kriminalitet (særlig grovt bedrageri), men også arbeidsmarkedskriminalitet og tollovertredelser.

Saksbehandlingstiden i politiet varierer med hvilke lovbrudd det er mistanke om og om forholdet relaterer til et foretak, samt hvordan sakene blir avgjort. Hummertein-sakene henlegges i snitt innen 46 dager, mens saker vedrørende fangstdagbok, oppgaveplikt og landings- og sluttseddel tar i snitt henholdsvis 466, 382 og 355 dager fra saken er opprettet til forholdet er avgjort. Politiet bruker likevel lengst tid på saker som vedrører brudd på deltagerloven. Disse sakene tar i snitt 584 dager å saksbehandle. Behandlingstiden for alle saker med brudd på fiskerilovgivningen er forholdsvis lav på kun 138 dager i snitt fra saken er opprettet til den er avgjort. Det er særlig hummertein-sakene som trekker snittet ned.

Den gjennomsnittlige behandlingstiden går betraktelig opp i saker med registrerte forhold på en næringsaktør. Disse sakene tar i snitt 333 dager fra de blir opprettet til forholdene blir avgjort. Saksbehandlingstiden går ytterligere opp til 350 dager i snitt i saker der næringsaktører begår andre lovbrudd enn brudd på fiskerilovgivningen. Selv om det ikke er mange grove bedrageri-saker i utvalget (15 saker totalt), er det interessant at disse 15 sakene tok i snitt 1 148 dager fra de ble opprettet til forholdet ble avgjort. Det kan med andre ord se ut til at politiet har en kortere saksbehandlingstid ved brudd på fiskerilovgivningen enn i andre saker.

Det er videre interessant at det tar politiet i snitt lengre tid å vedta en påtaleunntatelse, enn andre reaksjoner. I saker med forhold på et foretak tar det kortest tid å ilegge et forelegg (i snitt 246 dager ved brudd på fiskerilovgivningen), mens disse sakene blir henlagt etter 407 dager i snitt og det tar i snitt 461 dager å vedta en påtaleunntatelse.

Det har vært en betydelig nedgang (27,8 pst.) mellom 2015 og 2018 i antall saker opprettet av politiet for brudd på fiskerilovgivningen.

* * *

FORORD

Våren 2019 ba kontrollutvalget undertegnede om en kartlegging av hvorvidt straffbare lovbrudd i fiskerinæringen straffes. Datagrunnlaget er politiets databaser. 3. juli 2019 innvilget Riksadvokatembetet en søknad om å gjøre søk i politiets database (fortrinnsvis STRASAK, BL og SSP) med formål å kartlegge politiets saksbehandling av fiskekrim-saker.

Arbeidet ble utført mens undertegnede var tilknyttet etterretningsseksjonen ved Kripos. En særskilt takk går til Mikael Sorter og Eric Balloux ved Kripos, samt kolleger ved seksjon for sentrale politiregistre, for både informasjonsinnhenting og veiledning underveis. Eventuelle feil er undertegnede egne.

Foreløpige funn ble presentert til kontrollutvalget i møte av 10. september 2019. Den endelige rapporten ble utarbeidet i lys av tilbakemeldinger mottatt under og i etterkant av dette møtet.

Det understrekes at oppgaven er å foreta en kartlegging. Dette er ikke en analyse, og det er til dels liten refleksjon over de dataene som fremkommer. Utover en ren fagteknisk forklaring av datasettet, er det ikke hensikten her eksempelvis å svare på hvorfor politiet saksbehandler fiskerikriminalitet som de gjør, eller hvorfor enkelte forhold anmeldes og andre ikke.

Likevel er det vanskelig å ikke reflektere over viktige spørsmål det gjenstår å finne svar på. Blant disse er det ett som fremstår som særlig relevant: Anmeldes og straffeforfølges de riktige regelbruddene? Umiddelbart åpner det seg en hel rekke problemstillinger som tildels

går til kjernen av formålet med straffelovgivning og straff, og ikke minst straffesystemet som et styringsmiddel: Hvilke regelbrudd er det formålstjenlig (“riktig”) å anmelde og straffeforfølge, hvem avgjør hva som er riktig, og hvordan får man et godt samspill mellom kontrolletatenes etterlevelsstrategier og straffesystemets etterforskning og straff?

Disse spørsmålene får man ikke svar på i denne kartleggingen.

Oslo, 2. oktober 2019

Eve de Coning

Figurer

Figur 1. Antall saker datasett X, A og B.....	side 16
Figur 2. Saker med registrerte forhold datasett X	side 16
Figur 3. Antall nye fiskekrim-saker per år datasett X	side 16
Figur 4. Saker med forhold på foretak datasett X(A).....	side 16
Figur 5. Forhold på foretak datasett A.....	side 16
Figur 6. Hyppighet datasett A.....	side 17
Figur 7. Andel forhold registrert på utenlandsk foretak datasett A	side 17
Figur 8. Antall saker og forhold datasett A og B.....	side 17
Figur 9. Forhold på foretak og personer datasett B.....	side 18
Figur 10. Antall saker per statistikkgruppe datasett X	side 18
Figur 11. Antall saker per statistikkgruppe per år datasett X	side 19
Figur 12. Antall forhold per statistikkgruppe datasett A	side 20
Figur 13. Andel straffbare forhold utover fiskerilovgivningen d.sett B..	side 20
Figur 14. Andel andre lovbrudd datasett B	side 20
Figur 15. Andre lovbrudd datasett B	side 21
Figur 16. Andel fornærmet, melder, underretningsmottaker d.sett X	side 22
Figur 17. Andel saker med f/m/u datasett X.....	side 22
Figur 18. Andel saker med f/m/u datasett B.....	side 22
Figur 19. Antall saker per f/m/u datasett X	side 23
Figur 20. Antall saker per f/m/u datasett B	side 23
Figur 21. Antall saker per statistikkgruppe per f/m/u datasett X	side 24
Figur 22. Antall saker per statistikkgruppe per f/m/u datasett B.....	side 25
Figur 23. Antall saker per distrikt datasett X	side 26
Figur 24. Andel saker per distrikt datasett X.....	side 26
Figur 25. Antall saker per distrikt per år datasett X	side 27
Figur 26. Antall saker per distrikt datasett A.....	side 27
Figur 27. Antall saker per distrikt datasett B.....	side 27
Figur 28. Antall saker avgjort/hos etterforsker/påtale.ans. d.sett X	side 28
Figur 29. Ant. saker avgjort/hos e.forsk./påtale.ans. per år d.sett X	side 28
Figur 30. Antall forhold per fase datasett A	side 29
Figur 31. Antall forhold per fase datasett B	side 29
Figur 32. Andel reaksjon avgjorte forhold datasett X	side 29
Figur 33. Andel saker ilagt straff datasett X.....	side 29
Figur 34. Andel reaksjon avgjorte forhold datasett A.....	side 30
Figur 35. Andel reaksjon avgjorte forhold datasett B	side 30
Figur 36. Reaksjon avgjorte forhold datasett A.....	side 30
Figur 37. Reaksjon avgjorte forhold datasett X	side 31
Figur 38. Reaksjonstid avgjørelse saker per statistikkgruppe d.sett X....	side 32
Figur 39. Reaksjonstid per statistikkgruppe datasett A	side 32

Figur 40. Gjennomsnittlig saksbeh,tid per reaksjonskat. datasett A.....	side 32
Figur 41. Gjennomsnittlig saksbeh.tid per reaksjonskat. datasett B	side 32
Figur 42. Reaksjonstid per statistikkgruppe datasett B	side 33
Figur 43. Straffereaksjoner datasett X.....	side 34
Figur 44. Andel straffereaksjon datasett X.....	side 35
Figur 45. Bøtesatser datasett X	side 35
Figur 46. Andel bøter datasett X	side 35
Figur 47. Andel inndragning datasett X	side 35

Illustrasjoner

Illustrasjon 1. Sak og forhold	side 12
Illustrasjon 2. Datasett X, A og B.....	side 13
Illustrasjon 3. 12 politidistrikt etter 1. januar 2016	side 26

Forkortelser

f/m/u _____	fornærmet/melder/underretningsmottaker
m/s/d _____	mistenkt/siktet/domfelt
Strpl _____	straffeprosessloven

INNLEDNING

Bestilling

I 2018 nedsatte Fiskeri- og sjømatministeren et utvalg som skal gi råd om fremtidens fiskerikontroll ("kontrollutvalget"). Kontrollutvalgets mandat er å "vurdere hvordan myndighetene kan innrette sin ressurskontroll i framtida, slik at samfunnet får best mulig effekt av de samlede kontrollressursene gjennom hele verdikjeden". I den forbindelse skal kontrollutvalget vurdere hvordan "kontrollsystemet og samarbeidet med politi og påtalemyndighet (må) innrettes slik at systematiske regelbrudd oppdages og straffes".

Politidirektoratet (POD) er én av utvalgets høringsinstanser. I innspill av 7. september 2018 gir POD en grundig redegjørelse for de største utfordringene med dagens fiskerikontroll sett fra politiets ståsted. Kontrollutvalget har i tillegg bestilt en kartlegging av straffesaksgangen på fiskekrimfeltet for å ytterligere styrke faktagrunnlaget for utvalgets mandat.

Formål og tema

Formålet er å kartlegge hvorvidt straffbare regelbrudd i fiskerinæringen straffes.

Kontrollutvalget ønsker at kartleggingen svarer på følgende spørsmål:

- Hvem avdekker og anmelder lovbrudd i fiskerinæringen i Norge?
- Hvor mange saker anmeldes?

- Til hvem anmeldes sakene, og hvem etterforsker sakene?
- Hvilke lovbrudd anmeldes, etterforskes og irettføres?
- Hvordan er sakene avgjort (henlagt, forelegg, til retten)?
- Hvilken reaksjon får saker som ikke blir henlagt (straff, straffeprosessuell reaksjon (inndragning))?

Definisjoner og avgrensninger

Kartleggingen omfatter straffbare forhold anmeldt til politiet av forvaltningsaktører (Tolletaten, Mattilsynet, Skatteetaten og Fiskeridirektoratet/Fiskesalgslagene), private eller organisasjoner/foreninger (“mottatte anmeldelser”), eller som etterforskes av politiet på eget initiativ (“avgitte anmeldelser”). Kartleggingen avgrenser mot straffbare forhold som ikke avdekkes eller som av ulike årsaker ikke anmeldes til eller av politiet.

Undersøkelsespopulasjonen for kartleggingen er fiskerinæringen, herunder aktørene i verdikjeden for villfisk. Med fiskerinæringen er å forstå aktører som driver næringsvirksomhet i motsetning til fiske som følge av hobby og rekreasjon. Kontrollutvalget har også avgrenset kartleggingen mot anmeldelser etter akvakulturloven og lakse- og innlandsfiskloven. Utvalget ønsker videre et helhetlig bilde som dekker straffbare forhold ved brudd på både særlovgivningen og straffeloven.

Det har i norsk forvaltning utviklet seg to forståelser av begrepet fiskerikriminalitet. Med fiskerikriminalitet i snever forstand er å forstå alle straffbare forhold som følger av brudd på særlovgivningen på fiskerifeltet, fortrinnsvis hjemlet i havressursloven, soneloven og deltakerloven med forskrifter (“fiskerilovgivningen”). Med fiskerikriminalitet i vid forstand er å forstå alle straffbare forhold i fiskerinæringen gjennom hele verdikjeden og som er hjemlet i både straffeloven og særlovgivningen.

Kontrollutvalget har avgrenset kartleggingen til årene 2013-2018.

Metode

Nærmere om datasystemene benyttet i kartleggingen

Kildene for kartleggingen er politiets saksbehandlingsverktøy BL, straffesaks-databasen STRASAK og reaksjonsregisteret SSP.

BasisLøsninger (BL) er politiets saksbehandlingsverktøy for straffesaker og ivaretar formell saksbehandling av dokumenter og rutiner ved anmeldelse, etterforsking, påtalearbeid og

stevning, samt registrering av straffereaksjoner og saksavgjørelser. Dataen i BL er bygd opp rundt sak, person og gods. Datasystemet skal bidra til samhandling mellom politidistrikt, særorgan og embeter, samt elektronisk integrasjon med andre databaser. Utformingen av BL er slik at den ikke egner seg for sammenstilling av data. Det er eksempelvis ikke mulig å gjøre søk på fritekst i BL. Det er også viktig å merke seg at saken opprettes manuelt i BL av en saksbehandler, og at arbeidet ikke nødvendigvis gjøres med hensyn til statistisk nytteverdi. Variasjoner kan derfor forekomme under registreringen som igjen kan gi uregelmessige statistiske utslag.

BL er integrert med STRASAK. STRASAK er et register for straffesaker og en straffesaksjournal for anmeldelser og undersøkelsessaker. Formålet med STRASAK er å bidra til politiets kriminalitetsbekjempelse og til en hensiktsmessig og effektiv behandling av straffesaker. STRASAK gir en oversikt over straffesakene og saksbevegelser frem til saken er endelig eller rettskraftig. STRASAK inneholder opplysninger om alle registrerte straffesaker. Av registeret fremgår blant annet opplysninger om:

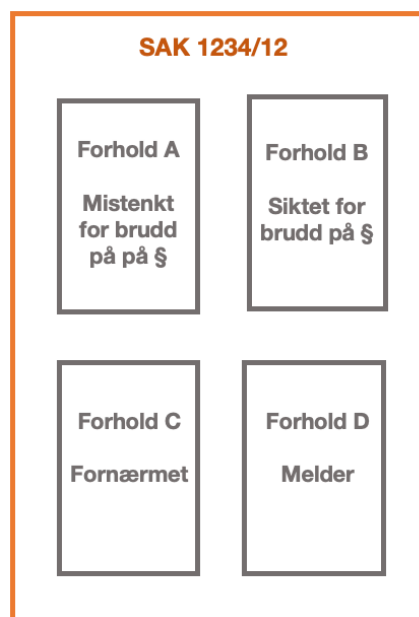
- Det anmeldte forhold;
- opplysninger om siktet/mistenkt/domfelt;
- hvem som er ansvarlig for straffesaksbehandlingen; og
- hvilke etterforskingsskritt som er tatt.

Foreløpig registreres det ikke opplysninger om straffegjennomføringen i STRASAK. Denne informasjonen føres i Reaksjonsregisteret og personidentitet- og politiopplysningsregistret (SSP). SSP inneholder oversikt over blant annet ilagte straffereaksjoner og andre reaksjoner og gjennomføring av straff. Før 1. oktober 2015 ble det likevel ikke registrert forseelsaker (mindre alvorlige lovbrudd) i SSP. Ettersom mange fiskekrim-saker tradisjonelt har vært regnet som forseelser er det mangelfulle opplysninger om reaksjonene i disse sakene fra før 1. oktober 2015 i SSP. I forbindelse med innføringen av ny straffelov, som går bort fra skillet mellom forseelser og forbrytelser, blir nå alle saker registrert i SSP.

Nærmere om straffesak og straffesaksbehandling i politiet

Politiet beslutter å iverksette etterforskning dersom det foreligger rimelig grunn til å undersøke om det foreligger et straffbart forhold, jf strpl § 224 første ledd. Dersom slik rimelig grunn foreligger, vil det bli opprettet en straffesak av en saksbehandler i politiets saksbehandlingsverktøy BL. I den videre saksbehandlingen vil politiet gjøre undersøkelser som kan lede til at konkrete forhold registreres på person(er) og/eller foretak som mistenkt, siktet eller som domfelt. Det er i kartleggingen derfor viktig å sondere mellom en "straffesak" og et "registrert forhold". En straffesak kan føre til ett eller flere registrerte forhold på

person(er) og foretak, men kan også ha ingen registrerte forhold. Et typisk tilfelle av sistnevnte er anmeldelser som følge av beslaglagte hummerteiner, der det i BL vil bli opplyst om ingen registrerte forhold på mistenkte eller siktede om det eksempelvis ikke var mulig å identifisere eieren av teinene. Det er videre viktig å sondere mellom registrerte forhold som mistenkt/siktet/ domfelt og som fornærmet/melder/ underretningsmottaker. Mens alle beskrives som “registrerte forhold” er det altså tale om nokså forskjellige kategorier av forhold. I kartleggingen vil det fremgå av konteksten hvilken kategori forholdet relaterer til.

Illustrasjon 1. En sak kan ha ingen, ett eller flere registrerte forhold på mistenkt, siktet eller domfelt, og har samtidig gjerne ett eller flere registrerte forhold på fornærmet, melder eller underretningsmottaker.

Nærmere om undersøkelsespopulasjonene

Utgangspunktet for kartleggingen er straffbare forhold i fiskerinæringen. Undersøkelsespopulasjonen er næringsaktører i fiskerisektoren. Hvorvidt en person driver næringsvirksomhet er ikke definert i lov,¹ og politiets registre mangler søkekriterier for hvorvidt en person har begått en straffbar handling som et ledd i næringsvirksomhet. Det mangler likeledes søkekriterier i politiets datasystemer for straffbare forhold begått i spesifikke næringer.

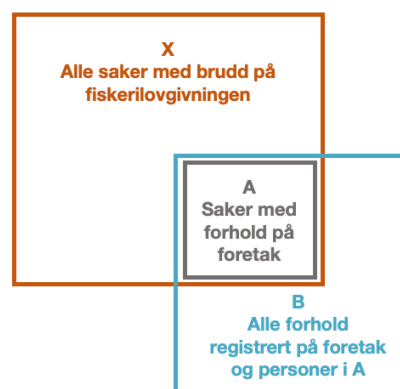
Oppgaven kan imidlertid løses ved å ta utgangspunkt i en gruppe kjente næringslivsaktører; foretakene. Politiets registre har søkbare kriterier på forhold registrert på foretak, og saker der et foretak har et registrert forhold som mistenkt, siktet eller domfelt vil med stor sannsynlighet være knyttet til en form for næringsvirksomhet. Svakheten med dette utvalget er at man kan tenke seg saker der det er registrert et forhold på en person som utøver næringsvirksomhet uten at det registreres et forhold på et foretak. Et eksempel vil være enkeltpersonforetak, der det i utgangspunktet ikke skal registreres et forhold på foretaket i

¹Nærmest er kanskje Skatteetatens kriterier, der avgjørende momenter for om det drives næringsvirksomhet er hvorvidt virksomheten drives for egen regning og risiko; har et visst omfang; er egnet til å gå med overskudd over tid; og tar sikte på en viss varighet, se <https://www.skatteetaten.no/bedrift-og-organisasjon/starte-og-drive/er-jeg-naringsdrivende/>. Det er vanskelig ved søk i politiets databaser alene å gjøre en avveining om en person med et registrert straffbart forhold er involvert i næringsvirksomhet i følge Skatteetatens kriterier.

politiets datasystemer. Disse sakene vil ikke inngå i datasettet som utgjør undersøkelsespopulasjonen i kartleggingen. Fritidsfiske—herunder turistfiske—er likeledes ikke særskilt omhandlet i kartleggingen, ettersom få av disse sakene vil ha registrerte forhold på et foretak. Det er likevel slik at man vil få et representativt utvalg av straffbare forhold i fiskerinæringen ved å begrense undersøkelsespopulasjonen til saker med registrert forhold på foretak.

Kartleggingen har videre tatt utgangspunkt i tre undersøkelsespopulasjoner; datasett A, B og X.

Datasett A tar utgangspunkt i fiskerikriminalitet i snever forstand, og omfatter alle straffbare forhold begått av aktører i fiskerinæringen hjemlet i fiskerilovgivningen (avgrenset til havressursloven, soneloven og deltakerloven med forskrifter). Utgangspunktet for datasettet er alle straffesaker opprettet mellom 1. januar 2013 og 31. desember 2018 i politiets hovedstatistikkgruppe 5400 *fiskeri*, og som har minst ett registrert forhold på et foretak. I hovedstatistikkgruppe 5400 er det en rekke underkategorier, herunder statistikkgrupper som omhandler forhold relatert til akvakulturloven og lov om lakse- og innlandsfiske. Kontrollutvalget ønsket å avgrense mot sistnevnte forhold, og datagrunnlaget ble derfor silt ned til straffesaker i de gjenværende 19² statistikkgruppene under hovedgruppe 5400 (se vedlegg 1). I tillegg er straffesaker i statistikkgruppe 8522 *Lov om Norges økonomiske sone* og statistikkgruppe 8551 *Deltakerloven* i hovedstatistikkgruppe 8500 *spesiallover diverse* inkludert i datasettet.

Illustrasjon 2. Undersøkelsespopulasjonene i datasett X, A og B.

Datasett B inkluderer alle straffbare forhold begått av aktører i fiskerinæringen og omfatter straffbare forhold hjemlet i all lovgivning (fiskerikriminalitet i vid forstand). Datasett B tar utgangspunkt i sakene identifisert i datasett A, og er deretter utvidet til å omfatte alle straffbare forhold registrert på foretak og personer i disse sakene hjemlet i alle lover (inkludert straffeloven). Datasettet er deretter utvidet til å inkludere alle straffbare forhold registrert på personer i saker der foretak har registrerte forhold. Dette gir et datasett med straffesaker der minst ett forhold er registrert på en aktør i fiskerinæringen.

²Statistikkgruppe 5429 *Lov om kvalitetskontroll, diverse* er også utelatt (ingen registrerte saker i tidsrommet), likeledes også statistikkgruppe 5402 *Helligdagsbestemmelser* (ingen relevante saker i tidsrommet).

Svakhetene ved datasett B er at man legger til grunn at alle næringsaktører som begår fiskerikriminalitet også begår brudd på fiskerilovgivningen, noe som sannsynligvis ikke er tilfellet. En annen svakhet er at en næringslivsaktør som begår brudd på fiskerilovgivningen i en sak ikke nødvendigvis begår andre lovbrudd som ledd i fiskerirelatert næringsvirksomhet. Det er likevel sannsynlig at datasett B vil gi et representativt utvalg av saker der aktører i fiskerinæringen har registrerte forhold som mistenkt, siktet eller domfelt.

For å komplimentere bildet, ønsket kontrollutvalget i tillegg en undersøkelsespopulasjon, **datasett X**, som inneholder alle straffesaker hjemlet i fiskerilovgivningen (fiskerikriminalitet i snever forstand) uavhengig av om lovbruddet er begått av en næringsaktør.

Ettersom det i datasett X er et stort antall saker uten registrerte forhold, vil datasett X fortrinnsvis relatere til saker, og ikke forhold. Dette i motsetning til datasett A og B, der det i kartleggingen er tatt utgangspunkt i registrerte forhold, og ikke saker.

KARTLEGGING

Innledning

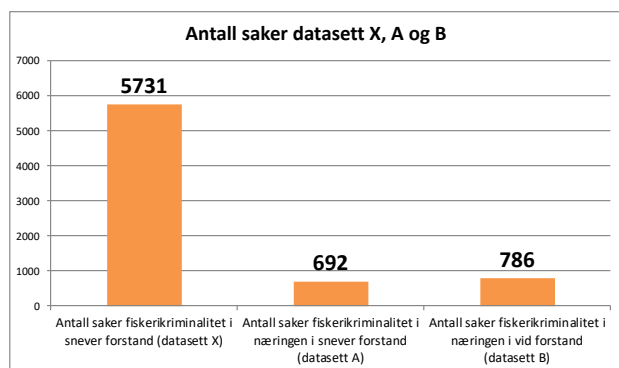
Kartleggingen er delt inn i tre tema: Straffesak, anmeldelse og reaksjon. Avsnittet om straffesaker kartlegger antall fiskekrim-saker opprettet av politiet, utvikling i antall straffesaker i perioden, gjentakelseshyppighet blant foretak og personer, samt andel norske og utenlandske foretak og personer med registrerte forhold i fiskekrim-saker. Avsnittet ser også nærmere på hvilke statistikkgrupper sakene og forholdene er registrert under. Avsnittet om anmeldelser kartlegger hvem som anmelder fiskerikriminalitet til politiet og hvilke lovbrudd de anmelder. Avsnittet ser også på hvilke politidistrikt som saksbehandler fiskekrim-saker. Avsnittet om straffereaksjoner kartlegger hvordan fiskekrim-sakene er avgjort, saksbehandlingstid og straffesatser.

1. Straffesak

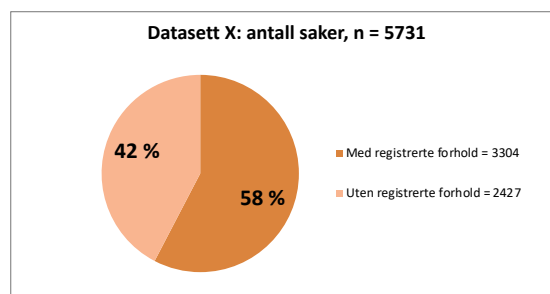
Hvor mange straffesaker og straffbare forhold har politiet registrert?

Totalt er det opprettet 5 731 saker i kategorien brudd på fiskeri-lovgivningen i datasett X. Det er registrerte 3 872 forhold på mistenkt/siktet/domfelt ("forhold") i 3 304 av disse sakene. I de øvrige 2 427 sakene er det ikke registrert forhold på mistenkt/siktet/domfelt. En nærmere

undersøkelse av et tilfeldig utvalg av disse sakene uten registrerte forhold, viser at en stor andel av disse sakene relaterer til beslag av uregistrerte hummerteiner.

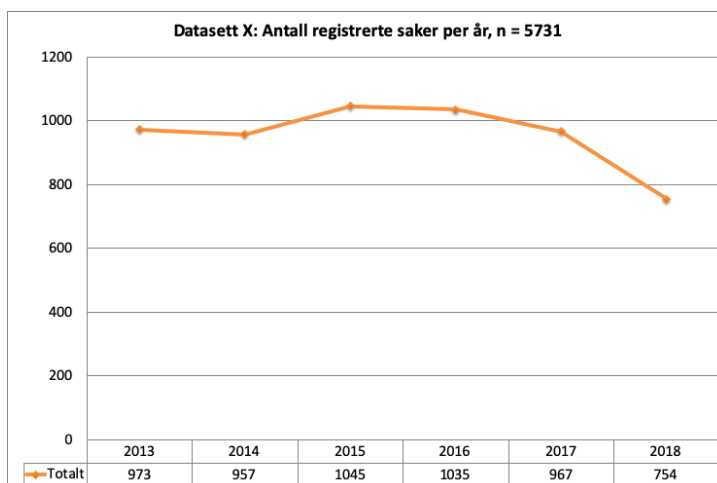

Figur 1. Antall saker datasett X, A og B.

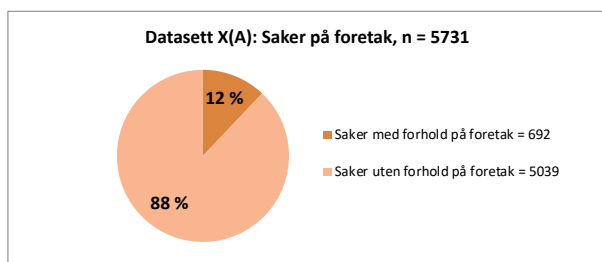
Figur 2. Saker med registrerte forhold datasett X.

Det har vært en nedgang i antall nyopprettede fiskekrim-saker fra 2015 til 2018. Politiet registrerte 291 færre saker i 2018 enn i 2015, en nedgang på 27,8 pst.

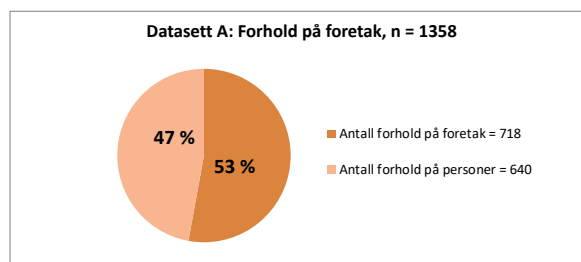

Figur 3. Antall nye fiskekrim-saker per år.

Det er opprettet 692 saker med forhold på foretak i kategorien brudd på fiskerilovgivningen (datasett A). Det er i disse 692 sakene registrert totalt 1 358 forhold, hvorav 718 forhold er registrert på 414 foretak og 640 forhold er registrert på 427 personer.

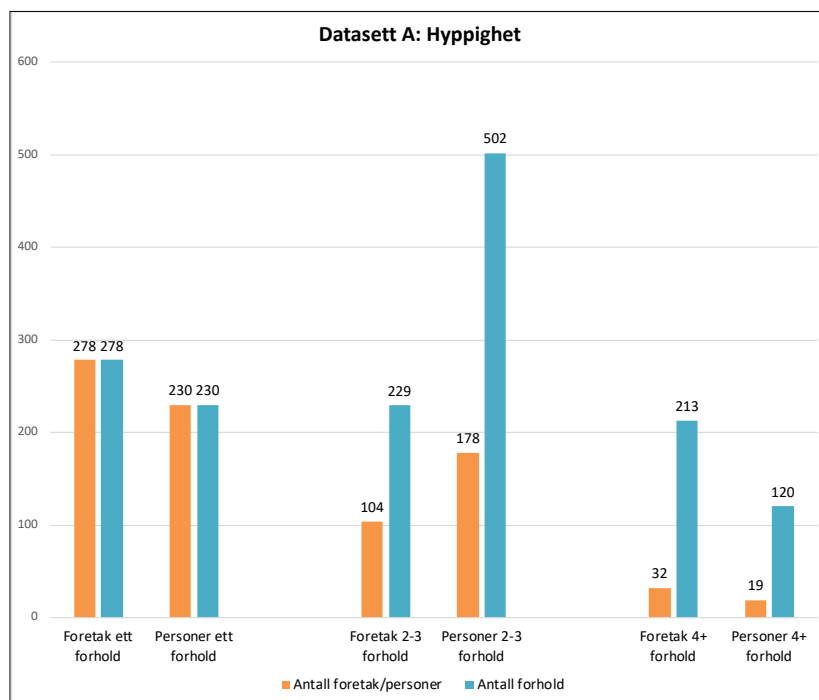

Figur 4. Saker med forhold på foretak datasett X(A).

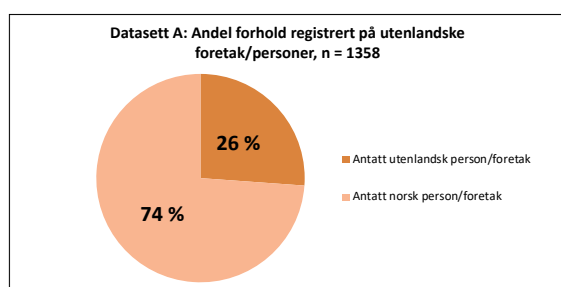
Figur 5. Forhold på foretak datasett A.

136 av foretakene og 197 av personene har to eller flere registrerte forhold. Til sammen har disse foretakene og personene 964 registrerte forhold, som tilsvarer 70,1 pst. 32 av foretakene og 19 av personene har fire eller flere registrerte forhold. Disse foretakene og personene har totalt 333 registrerte forhold, som tilsvarer 24,5 pst. av alle registrerte forhold på foretak og personer.

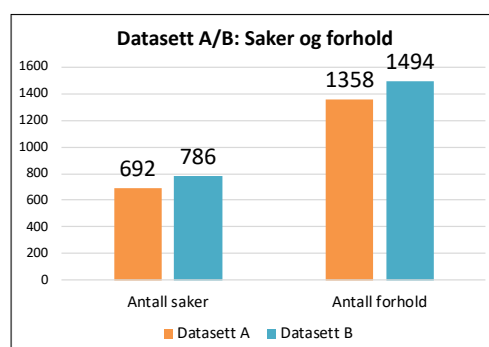

Figur 6. Hyppighet datasett A.

Om lag en fjerdedel (26,1 pst.) av forholdene er registrert på antatt³ utenlandske foretak (98) og personer (83). Disse foretakene og personene har totalt 355 registrerte forhold. Blant de 19 personene med fire eller flere registrerte forhold, er det 8 med antatt utenlandsk statsborgerskap. Disse 8 personene har 56 registrerte forhold mellom 2013 og 2018.

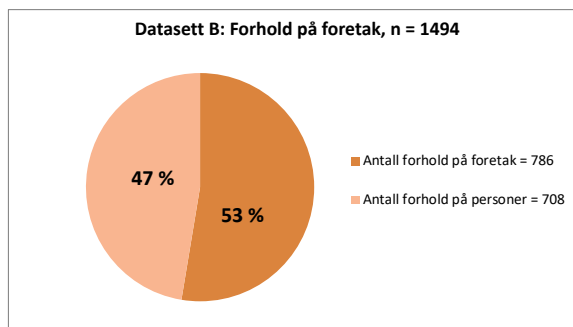
Figur 7. Andel forhold registrert på utenlandske foretak datasett A.

Figur 8. Antall saker og forhold datasett A og datasett B.

³ Registrert uten organisasjonsnummer (foretak) eller personnummer (personer).

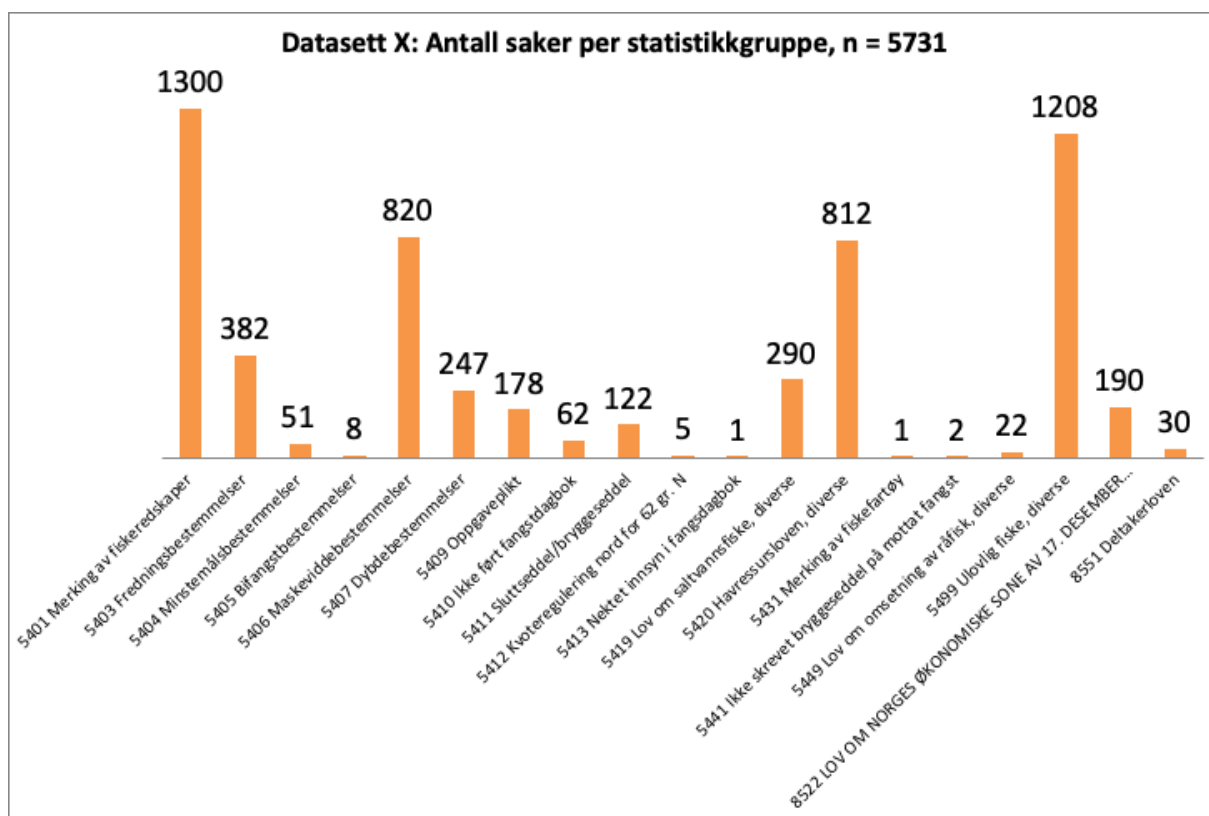
Det er registrert totalt 750 straffesaker på foretakene i datasett A og ytterligere 36 saker på personer relatert til disse foretakene (datasett B). Det er i disse 786 sakene registrert totalt 1 494 forhold fordelt på 786 forhold på 415 foretak og 708 forhold på 465 personer.

Figur 9. Forhold på foretak og personer datasett B.

Det er 94 flere saker og 136 flere registrerte forhold i datasett B enn i datasett A. Disse sakene og forholdene omhandler fiskerikriminalitet hjemlet i annen lovgivning enn fiskerilovgivningen.

I hvilke statistikkgrupper registreres sakene og forholdene?

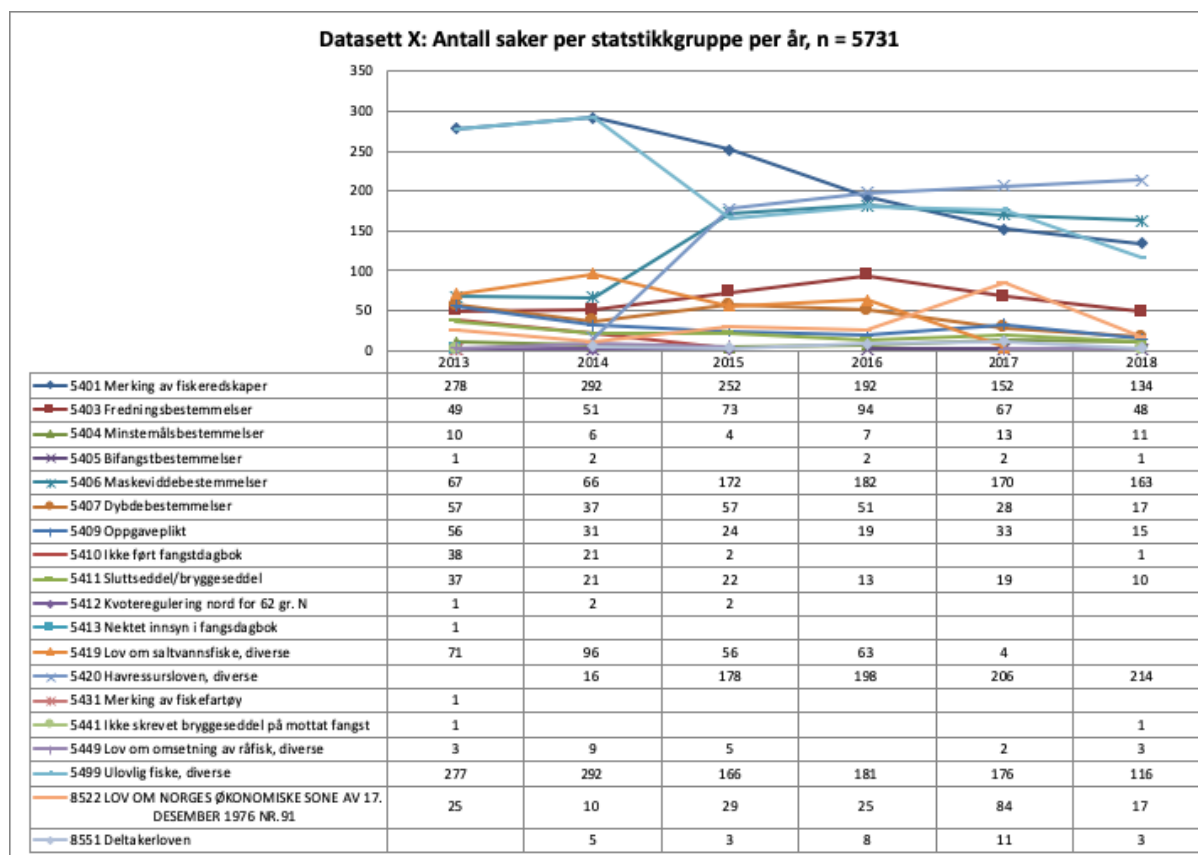

Figur 10. Antall saker per statistikk-gruppe datasett X.

Flertallet av de 5 731 fiskekrim-sakene som ble opprettet i årene 2013 til 2018 i datasett X er registrert i kategoriene 5401 *Merking av fiskeredskaper* (1300/22,7 pst.); 5499 *Ulovlig fiske diverse* (1 208/21,1 pst.); 5406 *Maskevidde-bestemmelser* (820/14,3 pst.); og 5420 *Havressursloven diverse* (812/14,2 pst.). Det har imidlertid vært en nedgang i antall opprettede saker om merking av fiskeredskaper (fra 290 saker i 2014 til 134 i 2018) og

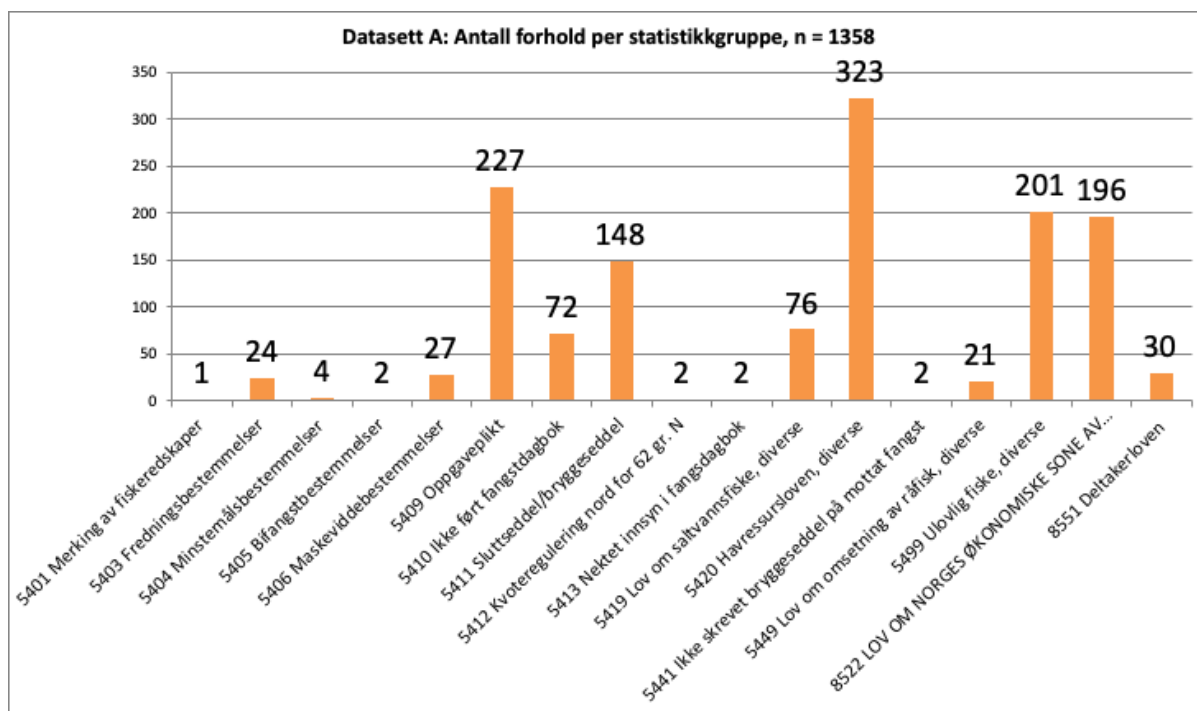
ulovlig fiske, diverse (fra 292 i 2014 til 116 i 2018). Det er likeledes en nedgang i antall saker om minstemålsbestemmelser (fra 94 i 2016 til 48 i 2018) og dybebestemmelser (fra 57 i 2015 til 17 i 2018). Det er imidlertid en økning på antall saker registrert på havressursloven, diverse (fra 0 i 2013 til 214 i 2018)

Det er bemerkelsesverdig at hele 290 saker ble registrert på statistikk-gruppe 5419 *Lov om saltvannsfiske, diverse*, ettersom denne loven er opphevet og ble 1. januar 2009 erstattet av havressursloven.

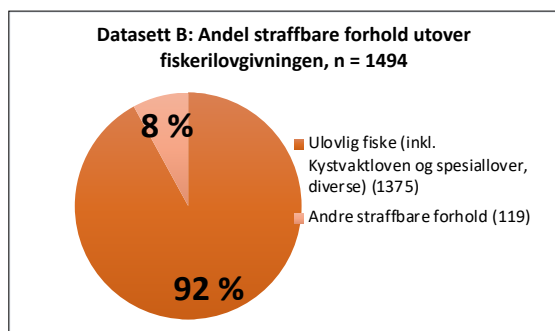
Figur 11. Antall saker per statistikk-gruppe per år datasett X.

Registrerte forhold på næringsaktører befinner seg hovedsakelig i kategoriene 5420 *Havressursloven, diverse*; 5409 *Oppgaveplikt*; 5499 *Ulovlig fiske, diverse* og 8522 *Lov om Norges økonomiske sone*. I motsetning til datasett X, er det i datasett A få oppføringer under 5401 *Merking av fiskeredskaper* og 5406 *Maskevidde-bestemmelser*. Dette er sannsynligvis fordi mange av disse lovbruddene er relatert til beslag av hummerteiner der det ikke blir registrert straffbare forhold på foretak (eller person).

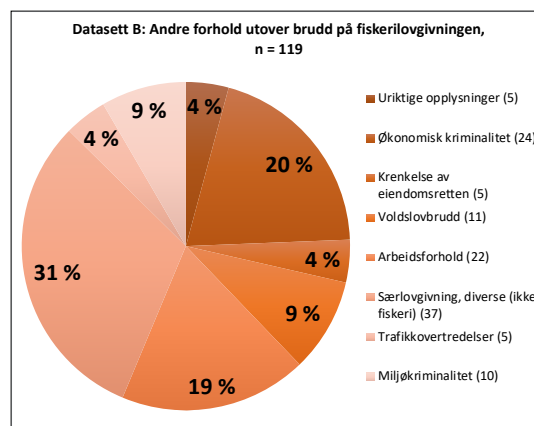

Figur 12. Antall forhold per statistikk-gruppe datasett A.

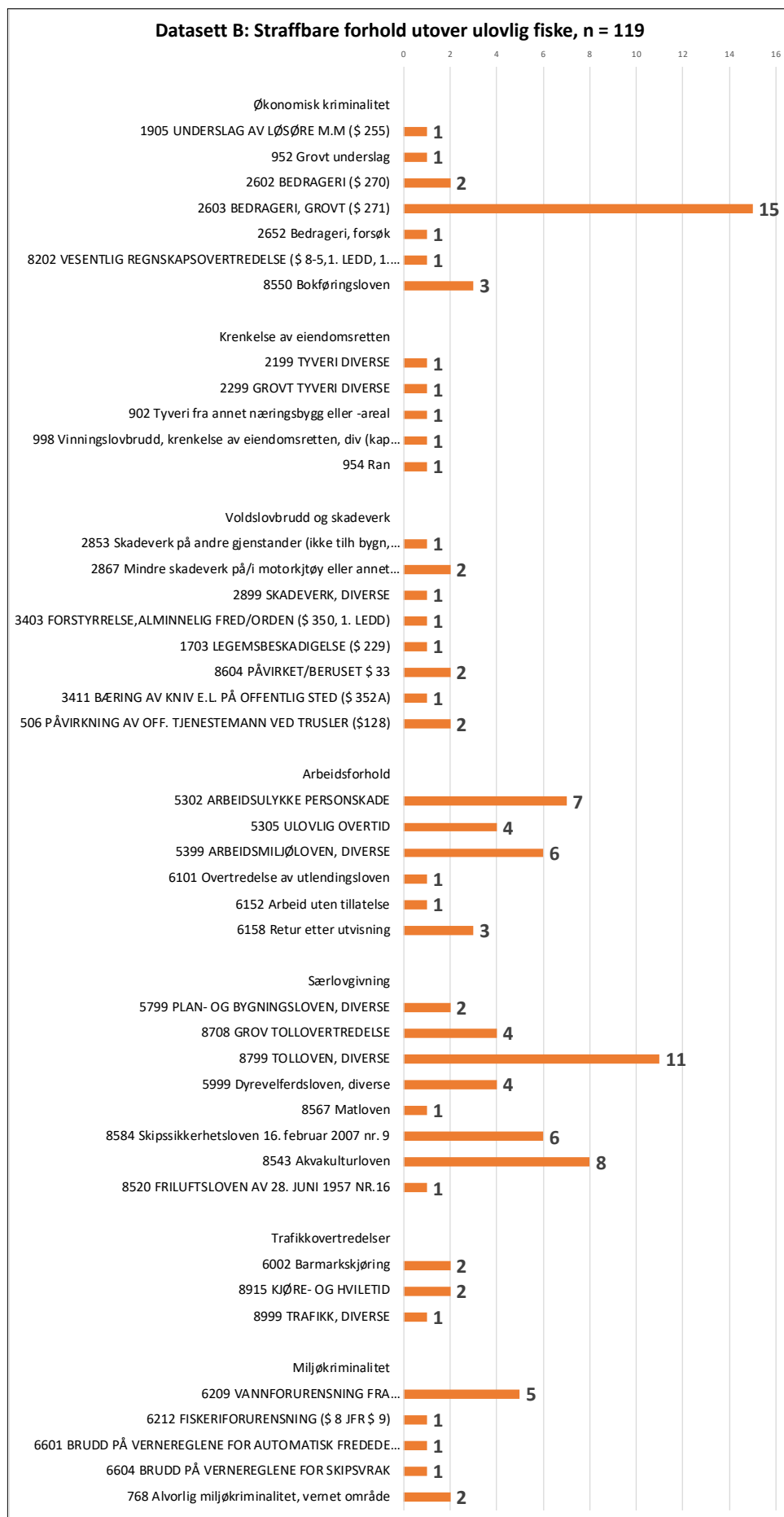
Straffbare forhold i datasett B er relatert til særlig grovt bedrageri, toll-overtredelser, brudd på akvakulturloven, arbeidsmiljøloven og skipssikkerhetsloven.

Figur 13. Andel straffbare forhold utover fiskerilovgivningen datasett B.

Figur 14. Andel andre lovbrudd datasett B.

Venstre: Figur 15.
Andre lovbrudd
datasett B.

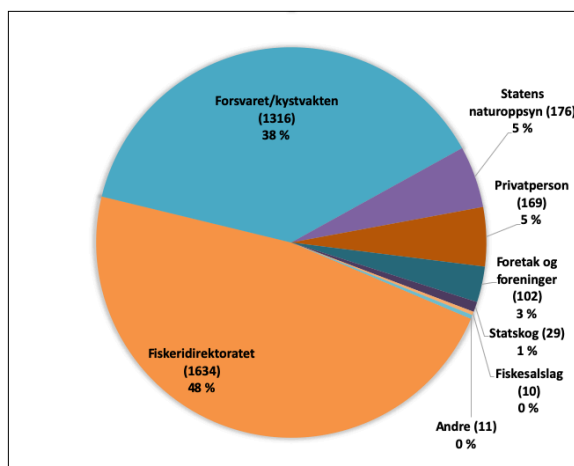
2. Anmeldelse

Hvem anmelder fiskerikriminalitet, og hva anmelder de?

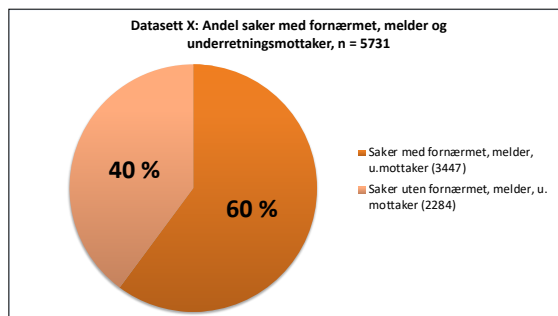
I STRASAK registreres det et forhold på “melder” av en sak. Det er noe ulik praksis i politiet for hvordan informasjon om melder blir registrert, og tidvis vil forhold også blir registret på “fornærmet” og “underretningsmottaker”. Videre fremgår det ikke av STRASAK om saken er en avgitt anmeldelse (politiets egen anmeldelse). Likevel er det slik at det ut fra forhold registret på fornærmet, melder og underretningsmottaker er mulig å utlede hvilke andre etater, foretak, organisasjoner og personer som har hatt befatning med saken. Det er også nærliggende å tenke at dette er etater, foretak, organisasjoner og personer som har anmeldt forholdet, men dette fremgår ikke spesifikt av datasystemet. I den videre kartleggingen er det lagt til grunn at det er en sammenheng mellom registrerte forhold under disse kategoriene og en mottatt anmeldelse, med de forbehold som fremgår her.

Kun 3 447 av sakene i datasett X har registrerte forhold på fornærmet, melder og underretningsmottaker (“f/m/u”). Den største andelen er registrert på fiskeridirektoratet og kystvakten.

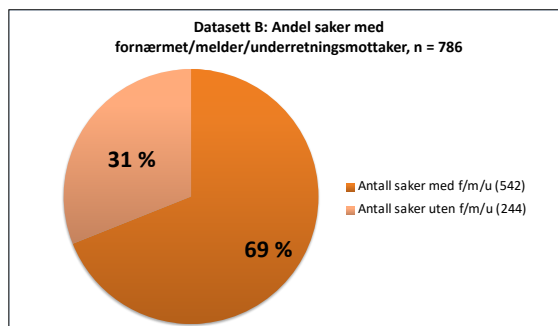
I datasett B er det registrert forhold på fornærmet/melder/underretningsmottaker i 542 av 786 saker. I disse sakene er også etater som Arbeidstilsynet, Mattilsynet, Utlendingsdirektoratet og Statens veivesen representert.

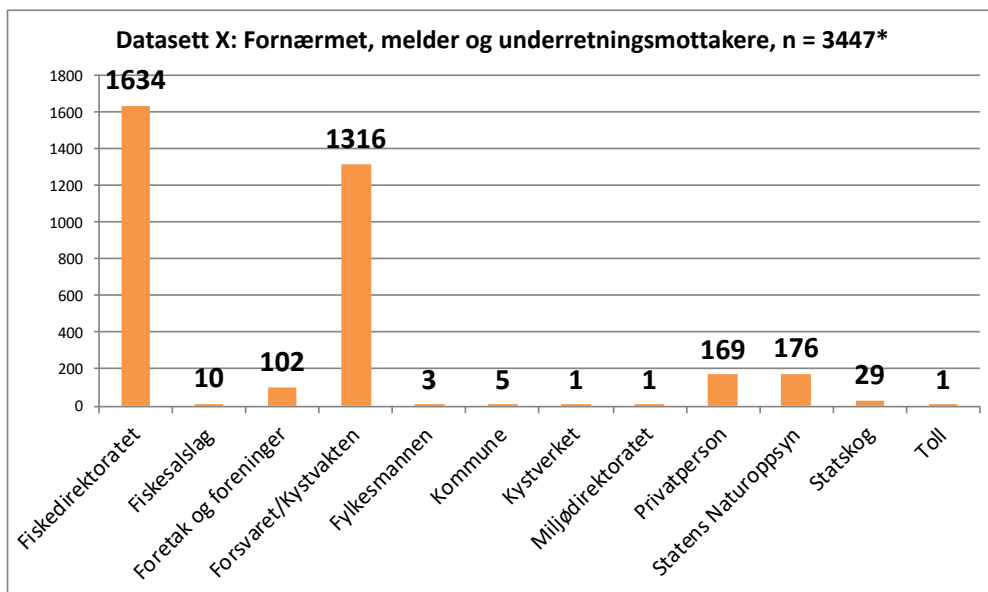
Over venstre: Figur 16. Andel f/m/u datasett X.

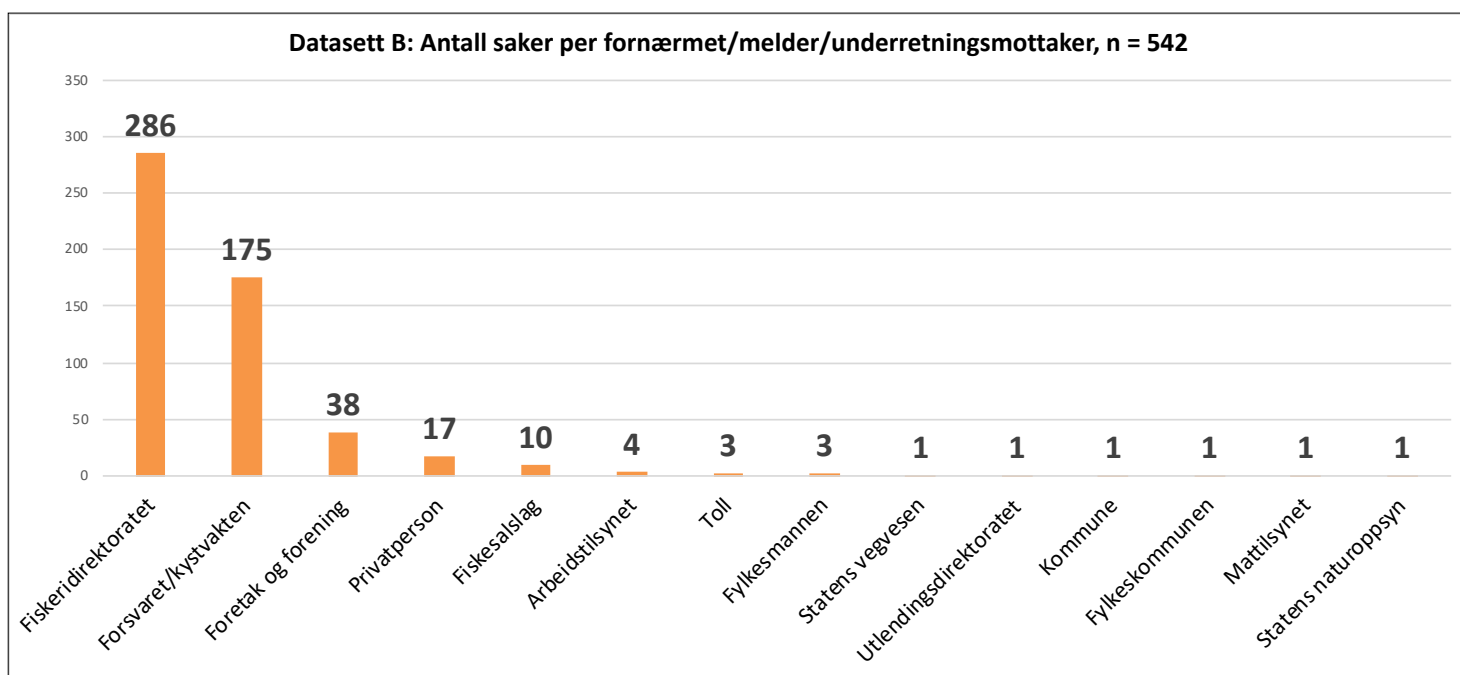
Over høyre: Figur 17. Andel saker med f/m/u datasett X.

Høyre: Figur 18. Andel saker med f/m/u datasett B.

Figur 19. Antall saker per f/m/u datsett X.

Figur 20. Antall saker per f/m/u datsett B.

	Fiskeri- direktor- atet	Fiske- salslag	Foretak og foreninger	Forsvaret/ Kystvakten	Fylkes- mannen	Kommune	Kystverket	Miljø- direktor- atet	Privat- person	Statens Natur- oppsyn	Statskog	Toll	Totalsum
5401 Merking av fiskeredskaper	366			236		1			26	38			667
5403 Fredningsbestemmelser	90		5	80					5	9			189
5404 Minstetalsbestemmelser	19		1	7									27
5405 Bifangstbestemmelser	1		1	4									6
5406 Maskewiddebestemmelser	271		6	255	1			1	8	5			546
5407 Dybdbestemmelser	14			30					8	48			101
5408 Oppgaveplikt	95			30					2				127
5410 Ikke ført fangstlagbok	25	1		15									41
5411 Sluttseddel/foryggseddel	90	4		1						1			96
5412 Kvoterregulering nord for 62 gr N	3			2									5
5413 Nektet innsyn i fangstlagbok	1												1
5419 Lov om saltvannsfiske, diverse	71	1	1	50					11	3			137
5420 Havressursoven, diverse	328	1	5	214	2	1			20	33			604
5441 Ikke skrevet bryggseddel på mottatt fangst	1			1									2
5449 Lov om omsetning av råttisk, diverse	11	1	1										13
5498 Ulovlig fiske, diverse	231	1	82	329		3	1		87	39	29	1	803
8522 Soneloven	9			53					2				64
8551 Deltakerloven	9			9									18
Totalsum	1634	10	102	1316	3	5	1	1	169	176	29	1	3447

Figur 21. Antall saker per statistikk-gruppe per f/m/u datasett X.

Straffes straffbare lovbrudd i fiskerinæringen?

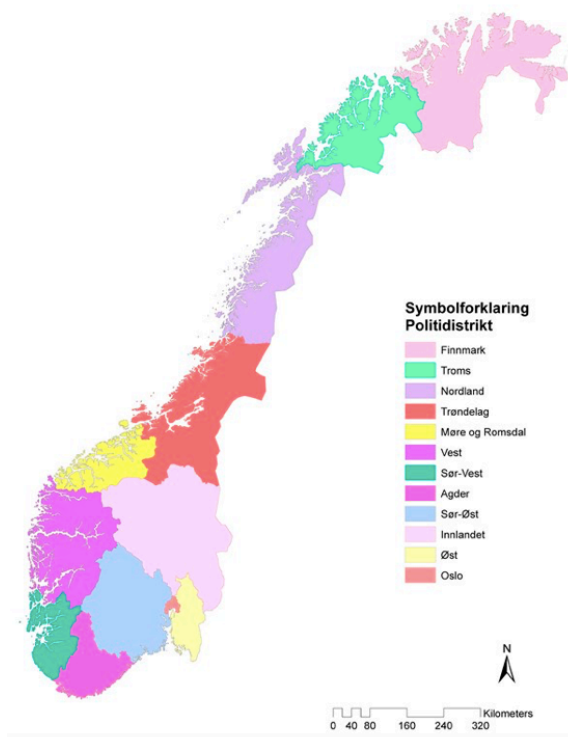
	Arbeids- tilsynet	Fiskeri- direktoratet	Fiskeselslag	Foretak og forening	Forsvaret/ kystvakten	Fylkes- kommunen	Fylkes- mannen	Kommune	Mattilsynet	Privat- person	Statens naturoppsyn	Statens vegvesen	Toll	Utlendings- direktoratet	Totalsum
1703 LEGEMSBESKADIGELSE (§ 229)				1											1
1905 UNDERSLAG AV LØSØRE M.M (§ 255)										1					1
2109 TYVERI FRA RESTAURANT/KAFFE				1											1
2120 TYVERI FRA BÅT/FERGE/SKIP				1											1
2199 TYVERI DIVERSE				1						1					2
2220 GROVT TYVERI FRA BÅT/FERGE/SKIP				2											2
2299 GROVT TYVERI DIVERSE				1											1
2602 BEDRAGERI (§ 270)				2											2
2603 BEDRAGERI, GROVT (§ 271)			3	2											5
2651 Bedrageri				1											1
2652 Bedrageri, forsøk				1											1
2853 Skadeverk på andre gjenstander (ikke tilh bygn, motorkj.tøy)				1						1					2
2867 Mindre skadeverk på/i motorkj.tøy eller annet transportmiddel										1					1
2899 SKADEVERK, DIVERSE				1											1
3403 FORSTYRRELSE,ALMINNELIG FRED/ORDEN (§ 350, 1. LEDD)										1					1
3411 BÆRING AV KNIV E.L. PÅ OFFENTLIG STED (§ 352A)				1											1
506 PÅVIRKNING AV OFF. TJENESTEMANN VED TRUSLER (§128)			1												1
5302 ARBEIDSULYKKE PERSONSKADE										2					2
5305 ULOVLIG OVERTID		2													2
5399 ARBEIDSMILJØLOVEN, DIVERSE		2								1					3
5403 Fredningsbestemmelser			6			8				1					15
5405 Bifangstbestemmelser			1												1
5406 Maskeviddebestemmelser			5			5									10
5409 Oppgaveplikt			65			19				1					85
5410 Ikke ført fangstdagbok			19	1		6									26
5411 Sluttseddel/bryggeseddel			56	4											60
5412 Kvoteregulering nord for 62 gr. N			1												1
5413 Nektet innsyn i fangstdagbok			1												1
5419 Lov om saltvannsfiske, diverse			20	1		8									29
5420 Havressurloven, diverse			73	1	3	50		1		1					129
5441 Ikke skrevet bryggeseddel på mottatt fangst				1											1
5449 Lov om omsetning av råfisk, diverse			4	1											5
5499 Ulovlig fiske, diverse			16	1		30				3	1				51
5799 PLAN- OG BYGNINGSLØVEN, DIVERSE							1								1
5999 Dyrevelferdsloven, diverse				1											1
6101 Overtredelse av utlendingsloven														1	1
6209 VANNFORURENSNING FRA INDUSTRI/NÆRINGSVIRK. (§ 7)								2	1						3
6212 FISKERIFORURENSNING (§ 8 JFR § 9)						1									1
802 FALSK FORKLARING U/FORSIKRING (§ 166)						1									1
851 Uniktig forklaring						1									1
8510 BRANN- OG EKSPLOSJONSVERNLOVEN				1											1
8522 Sone-loven			6			38				2					46
8543 Akvakulturloven			2	2											4
8550 Bokføringsloven			1												1
8551 Deltakerloven			5			7									12
8567 Matloven									1						1
8584 Skipssikkerhetsloven 16. februar 2007 nr. 9				1						1					2
8599 Spesiallover, diverse			1		1										2
8604 PÅVIRKET/BERUSET § 33				2											2
8708 GROV TOLLOVERTREDELSE													1		1
8799 TOLLOVEN, DIVERSE													2		2
8915 KJØRE- OG HVILETID												1			1
902 Tyveri fra annet næringsbygg eller -areal				1											1
904 Tyveri fra annet offentlig bygg eller sted				1											1
908 Tyveri fra bil eller annet motorkjøretøy eller -fartøy				1											1
918 Grovt tyveri fra annet næringsbygg eller -areal				1											1
952 Grovt underslag				1											1
954 Ran				1											1
9711 BRANN, TEKNISK				2											2
9725 BRANN, UKJENT ÅRSÅK				2											2
9799 UNDERSØKELSE, DIVERSE				1											1
998 Vinningslovbrudd, krenkelse av eiendomsretten, div (kap 27)				1											1
Totalsum	4	285	10	38	175	1	3	1	1	17	1	1	3	1	542

Figur 22. Antall saker per statistikk-gruppe per f/m/u datasett B.

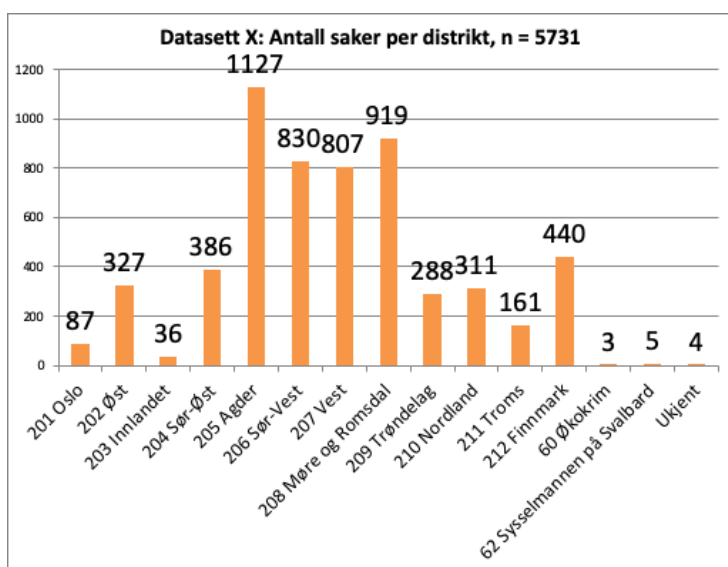
Hvilke politidistrikt straffesaksbehandler fiskekrim-sakene?

I STRASAK registreres politidistriktet for både gjerningsstedet og straffesaksbehandlingen. I Fra 1. januar 2016 ble politiet omorganisert fra 27 til 12 politidistrikter. Et resultat av dette er at det ikke alltid er mulig å lese av datasystemet hvilket politidistrikt en sak ville vært registrert ved etter 1. januar 2016. Disse sakene fremstår med “ukjent politidistrikt” i kartleggingen.

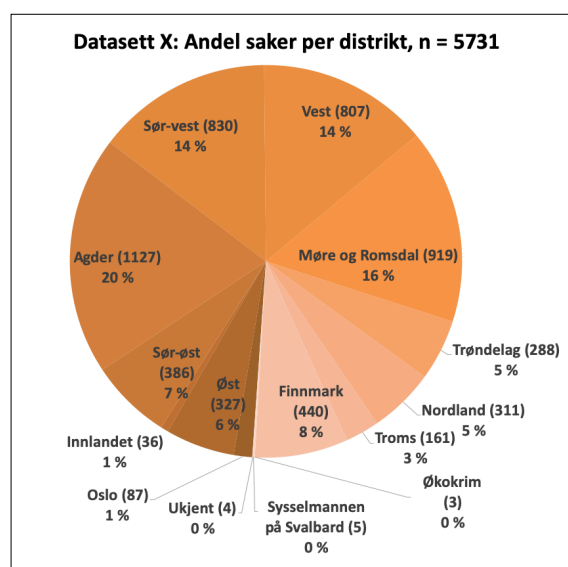
Høyre: Illustrasjon 3. 12 politidistrikt etter 1. januar 2016. I tillegg kommer Sysselmannen på Svalbard og særorganene (Økokrim, Kripo og Politihøgskolen).

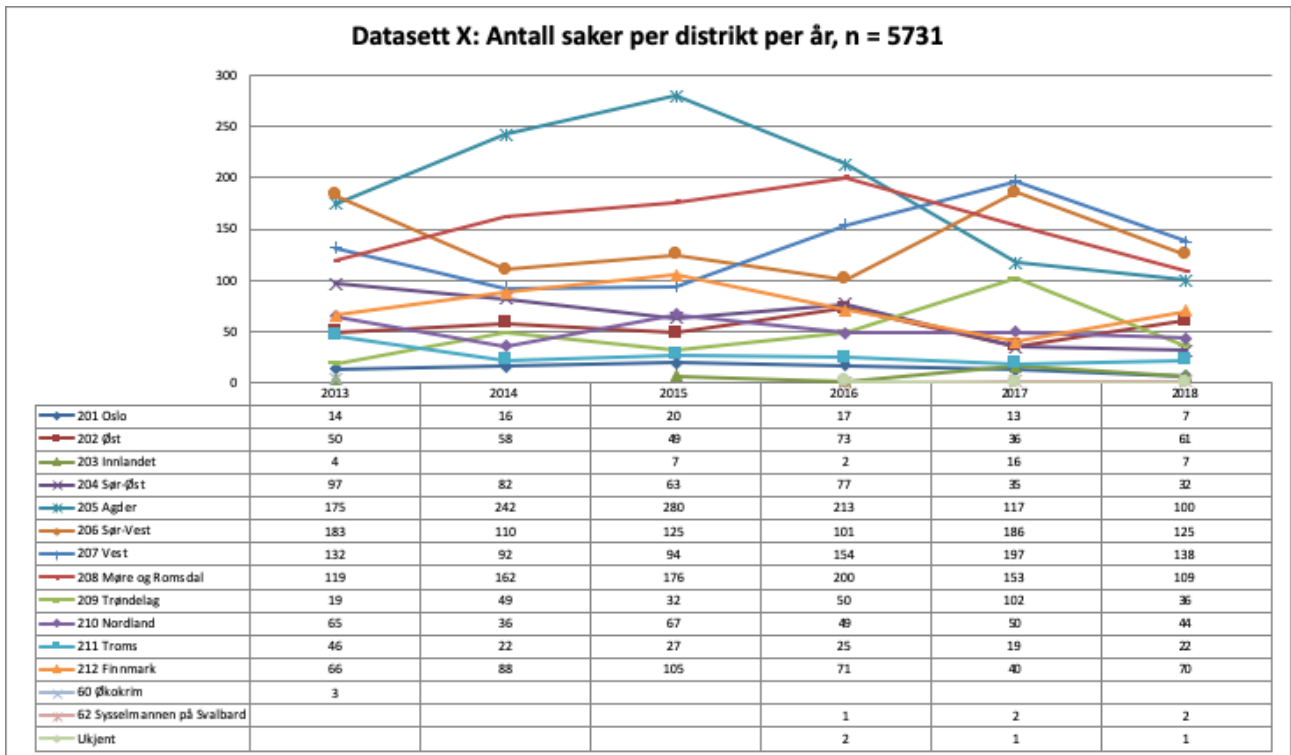
Sakene i datasett X er fortrinnsvis behandlet i Agder, Møre og Romsdal, Sør-vest og Vest politidistrikt.

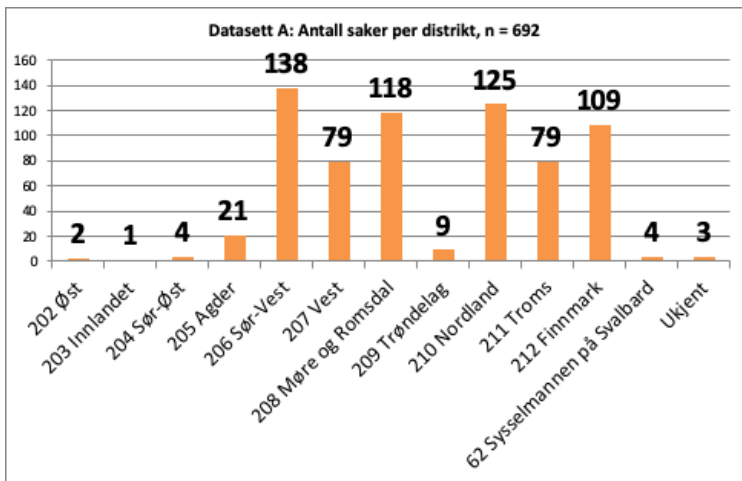
Figur 23. Antall saker per distrikt datasett X.

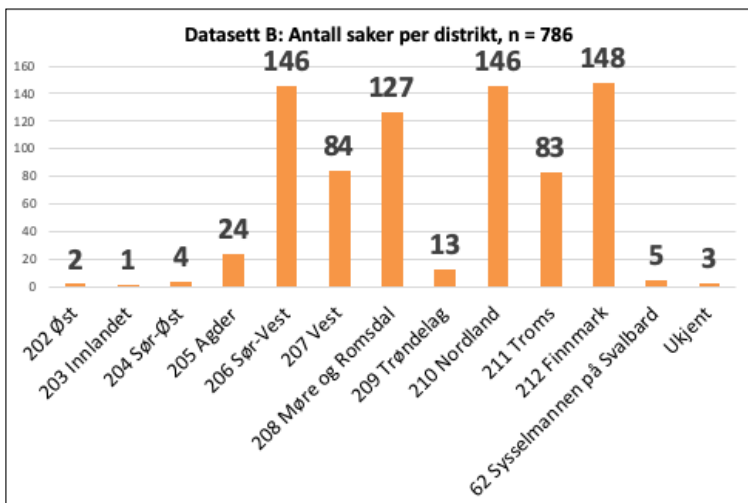
Figur 24. Andel saker per distrikt datasett X.

Figur 25. Antall saker per distrikt per år datsett X.

Figur 26. Antall saker per distrikt datsett A.

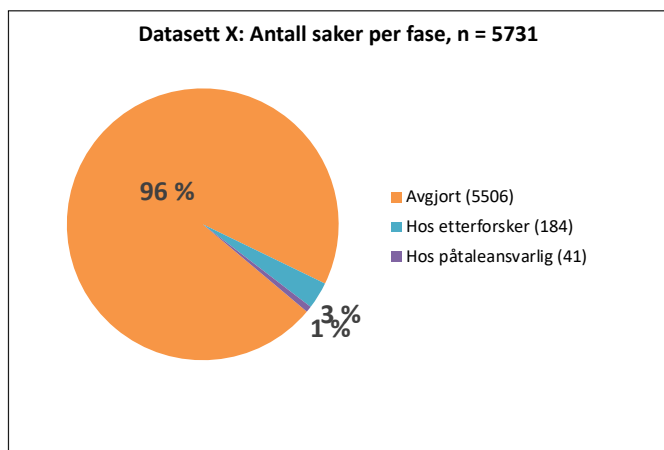
Figur 27. Antall saker per distrikt datsett B.

Brudd på fiskeri-lovgivningen begått av næringsaktører (datsett A) er fortrinnsvis saksbehandlet i Sør-vest, Nordland, Møre og Romsdal og Finnmark politidistrikt. Agder politidistrikt har få av disse sakene (dersom man sammenligner med datsett X), likeledes Trøndelag. Andre lovbrudd utover brudd på fiskeri-lovgivningen saksbehandles primært i politidistriktene Finnmark (39 saker), Nordland (21 saker), Møre og Romsdal (9 saker) og Sør-vest (8 saker).

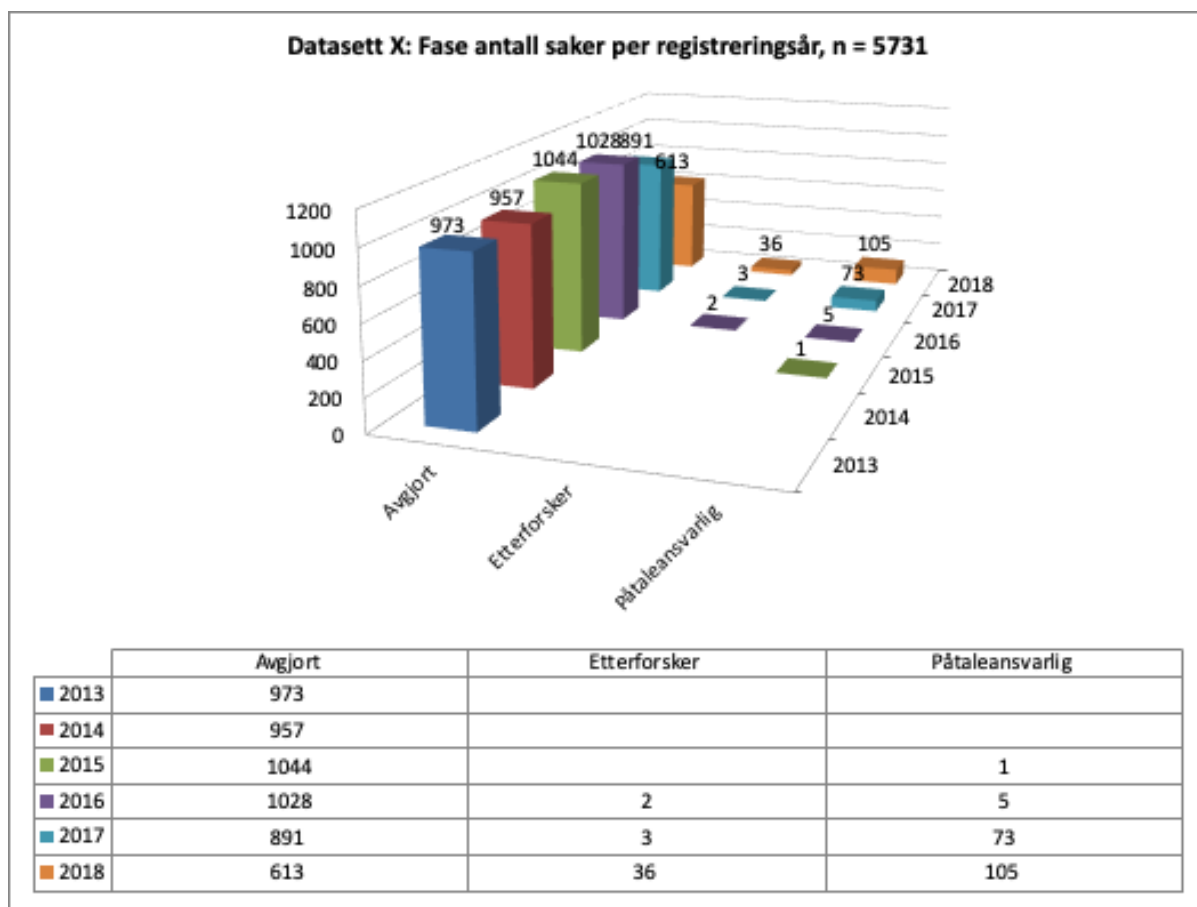
3. Reaksjon

Hvor mange saker og forhold er avgjort?

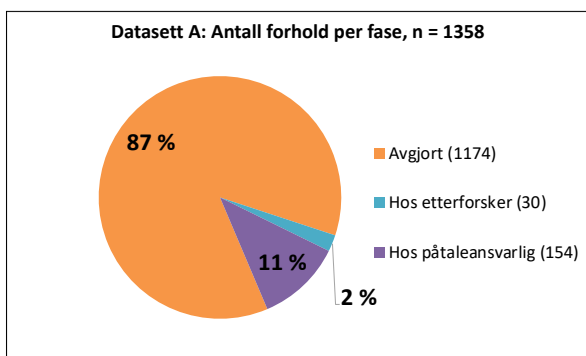
Hele 96 pst. av fiskekrim-sakene opprettet i tidsperioden 2013-2018 i datasett X er avgjort. Blant de få sakene som ikke er avgjort (225 saker), er de fleste registrert i 2018 (141 saker) og er sannsynligvis fremdeles under behandling. Det er imidlertid verdt å merke seg at 42 pst. av sakene i datasett X ikke har registrerte forhold (se figur 2), og at disse blir henlagt.

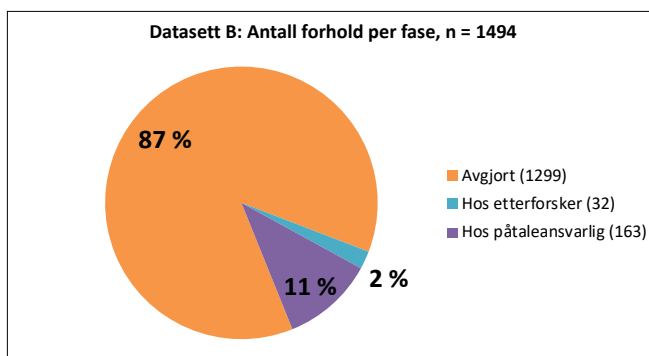
Figur 28. Antall saker avgjort/hos etterforsker/hos påtaleansvarlig datasett X.

Figur 29. Antall saker avgjort/hos etterforsker/hos påtaleansvarlig per registreringsår datasett X.

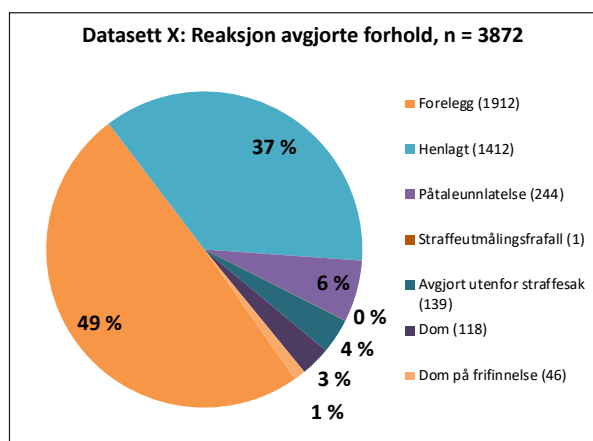
Figur 30. Antall forhold per fase datasett A.

Figur 31. Antall forhold per fase datasett B.

Det er en større andel forhold registrert på næringsaktører (11 pst. i datasett A og B) hos påtaleansvarlig enn i alle sakene i datasett X (1 pst.). Dette tyder på at saksbehandlingen av straffbare lovbrudd begått av næringsaktører er noe mer tidkrevende enn straffbare lovbrudd begått av øvrige lovbrøyttere.

Hvordan er forholdene avgjort?

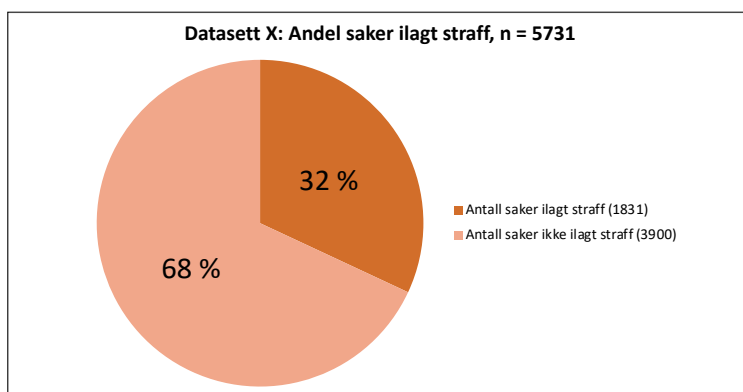

I datasett X er det registrert 3 872 avgjorte forhold på mistenkt, siktet eller domfelt. Disse forholdene er primært avgjort ved forelegg (49 pst.) eller de ble henlagt (37 pst.).

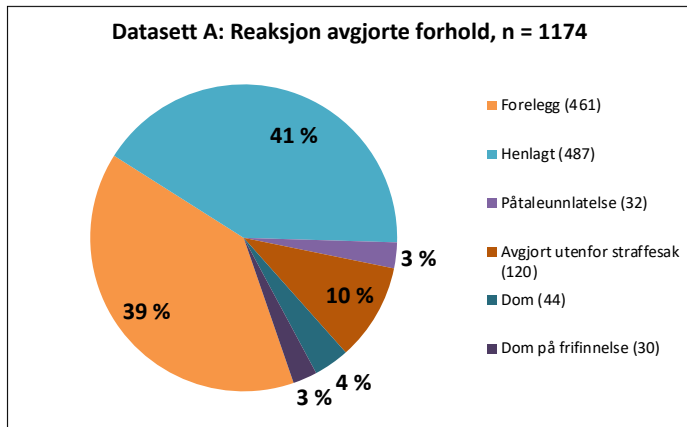
Figur 32. Andel reaksjon avgjorte forhold datasett X.

I de 5 731 sakene i datasett X ble det ilagt straff for 2 274 forhold i 1 831 saker.

Det er en større andel saker (41 pst.) som blir henlagt ved straffbare forhold i næringen, enn i datasett X. Det er også en høyere andel dom på frifinnelse i datasett A (3 pst.) enn i datasett X (1 pst.). Videre er det en høyere andel saker som er avgjort

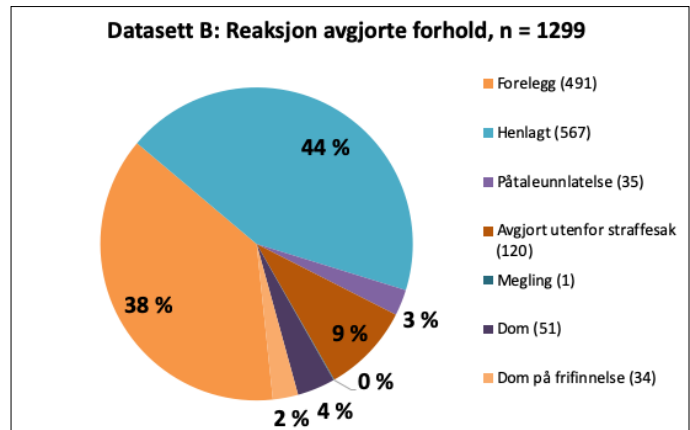
Figur 33. Andel saker ilagt straff datasett X.

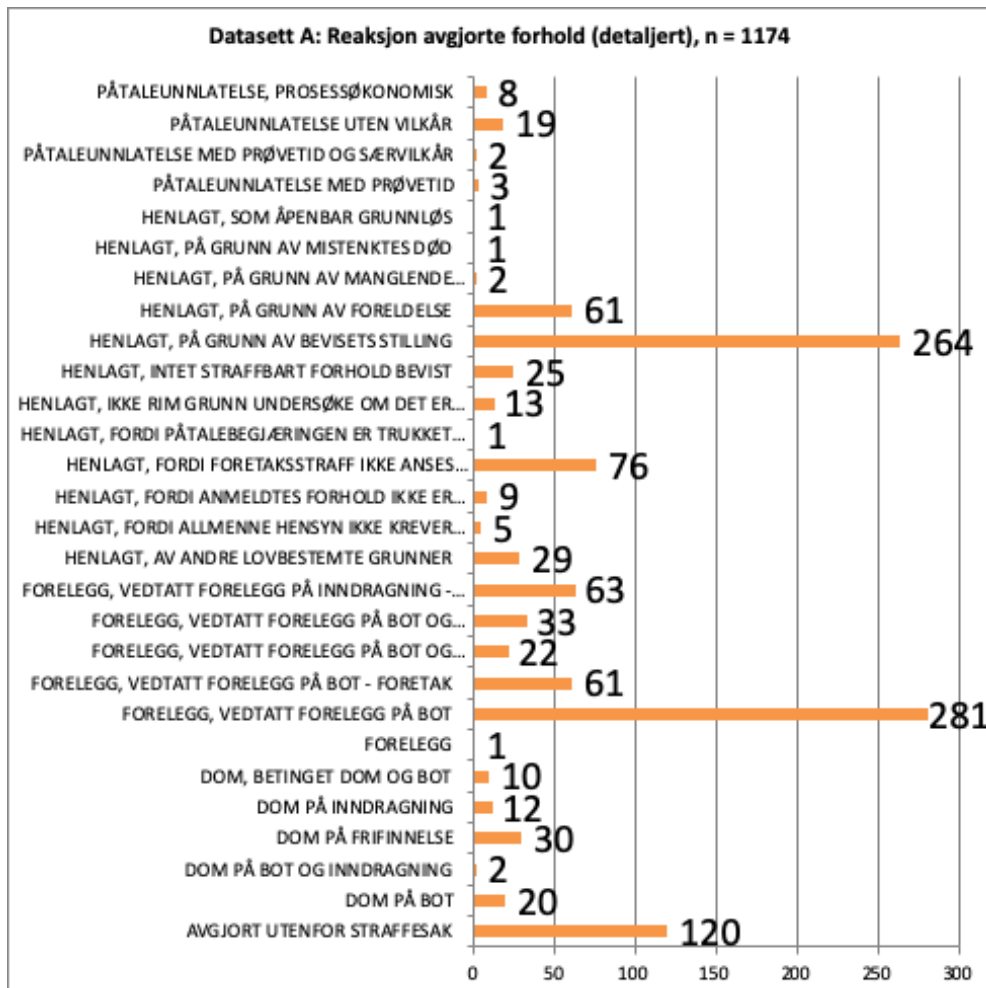
utenfor straffesak i datasett A (10 pst.), enn i datasett X (4 pst.). Det er 10 pst. færre saker som ender med forelegg i datasett A, enn i datasett X.

Venstre: Figur 34. Andel reaksjon avgjorte forhold datasett A.

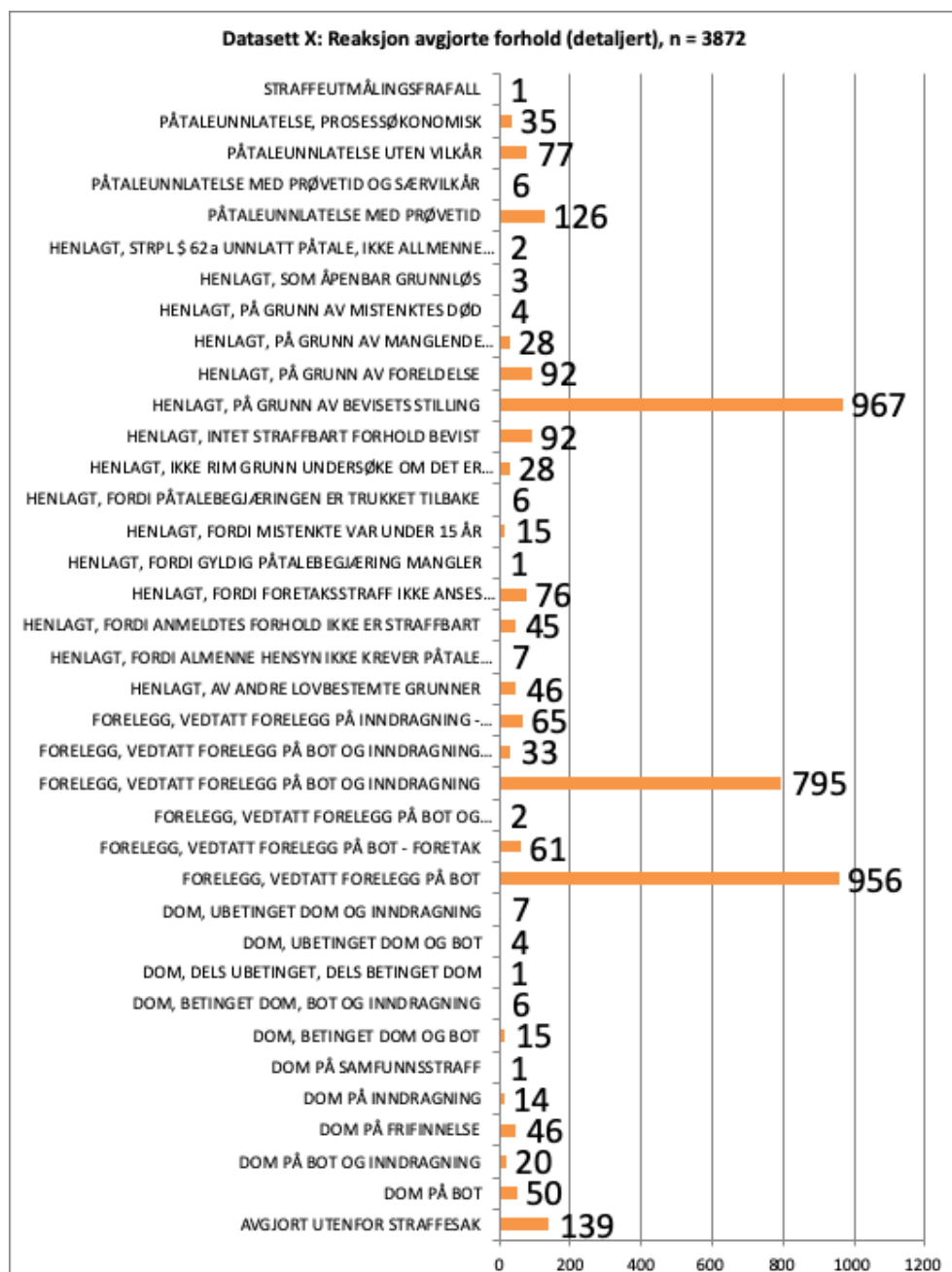
Det er en større andel henleggelse i datasett B (44 pst.), enn i datasett A og datasett X. Videre er det en lavere andel dom på frifinnelse i datasett B (2 pst.), enn i datasett A (3 pst.).

Høyre: Figur 35. Andel reaksjon avgjorte forhold datasett B.

Figur 36. Reaksjon avgjorte forhold datasett A.

Figur 37. Reaksjon avgjorte forhold datsett X.

Hvor lang tid tar det fra en sak er registrert til den er avgjort?

I snitt avgjøres sakene i datsett X i løpet av 138 dager. Det er store variasjoner i gjennomsnittlige behandlingstid for straffesakene i datsett X. Merking av fiskeredskaper henlegges i løpet av 46 dager i snitt, mens en avgjørelse i fangstdagbok-saker tar 466 dager i snitt. Selv om utvalget er lite (24) saker, er det interessant at brudd på deltagerloven tar lang tid og i snitt 584 dager å avgjøre.

Det tar i snitt 333 dager fra en sak er anmeldt til forholdene er avgjort ved brudd på fiskerilovgivningen av næringsaktører (datsett A). Det er 195 dager mer enn i datsett X og er sannsynligvis et resultat av at det i datsett A har i alle saker blitt registrert forhold på

mistenkt/siktet/domfelt, i alle saker.

Det tar i snitt 350 dager (ytterligere 17 dager) fra en anmeldelse av et lovbrudd begått i fiskerinæringen til forholdet blir avgjort i datasett B. Dette kan muligens være en indikasjon på at disse sakene er mer kompliserte å etterforske, enn rene fiskerilovbrudd.

Datasett X: Reaksjonstid avgjørelse saker per statistikk-gruppe, n = 5506				
	Antall saker	Gj. snitt antall dager	Maks. ant. dager	Min. ant. dager
5401 Merking av fiskeredskaper	1288	46	721	0
5499 Ulovlig fiske, diverse	1184	118	1362	0
5406 Maskeviddebestemmelser	804	166	1362	0
5420 Havressursloven, diverse	733	162	1008	0
5403 Fredningsbestemmelser	373	157	1845	0
5419 Lov om saltvannsfiske, diverse	290	121	1431	0
5407 Dybdebestemmelser	243	114	950	0
5409 Oppgaveplikt	163	382	1162	0
8522 Soneloven	140	157	843	0
5411 Sluttседdel/bryggeseddel	117	355	1241	0
5410 Ikke ført fangst dagbok	61	466	1185	11
5404 Minstemålsbestemmelser	50	110	455	1
8551 Deltakerloven	24	584	1223	81
5449 Lov om omsetning av råfisk, diverse	21	371	924	2
5405 Bifangstbestemmelser	7	301	730	19
5412 Kvoteregulering nord for 62 gr. N	5	183	315	28
5431 Merking av fiskefartøy	1	6	6	6
5413 Nektet innsyn i fangst dagbok	1	420	420	420
5441 Ikke skrevet bryggeseddel på mottatt fangst	1	338	338	338
Totalt	5506	138	1845	0

Figur 38. Reaksjonstid avgjørelse saker per statistikk-gruppe i datasett X.

Datasett A: Reaksjonstid avgjørelse av forhold per statistikk-gruppe, n = 1173				
	Gjennomsnitt antall dager	Antall saker	Maks. antall dager	Min. antall dager
5420 Havressursloven, diverse	287	255	1008	0
5409 Oppgaveplikt	384	198	1162	0
5499 Ulovlig fiske, diverse	320	176	1001	0
8522 Soneloven	201	166	798	0
5411 Sluttседdel/bryggeseddel	374	141	1241	3
5419 Lov om saltvannsfiske, diverse	407	76	1431	1
5410 Ikke ført fangst dagbok	443	70	1046	0
5406 Maskeviddebestemmelser	256	25	607	1
5403 Fredningsbestemmelser	295	20	699	2
8551 Deltakerloven	639	20	1223	186
5449 Lov om omsetning av råfisk, diverse	448	17	970	2
5413 Nektet innsyn i fangst dagbok	391	2	420	362
5441 Ikke skrevet bryggeseddel på mottatt fangst	338	2	338	338
5405 Bifangstbestemmelser	730	2	730	730
5412 Kvoteregulering nord for 62 gr. N	310	2	315	304
5401 Merking av fiskeredskaper	507	1	507	507
Totalt	333	1173	1431	0

Venstre: Figur 39. Reaksjonstid per statistikk-gruppe datasett A. (Data i grått er ikke ansett statistisk signifikant).

Under til venstre: Figur 40. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid per reaksjonskategori datasett A.

Under til høyre: Figur 41. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid per reaksjonskategori datasett B. * Det er 1299 forhold i utvalget. Det er en feilregistrering av dato ved ett forhold og dette forholdet er tatt ut av statistikken.

Datasett A: Gjennomsnittlig saksbehandlingstid per reaksjonskategori, n = 1173				
	Gj.snitt ant. dager	Antall saker	Maks. antall dager	Min. antall dager
AVGJORT UTENFOR STRAFFESAK	278	120	1162	0
DOM	419	74	1046	32
FORELEGG	246	460	1026	0
HENLAGT	407	487	1431	0
PÅTALEUNNLATELSE	461	32	997	27
Totalt	333	1173	1431	0

Datasett B: Gjennomsnittlig saksbehandlingstid per reaksjonskategori, n = 1298*				
	Gj.snitt ant. dager	Antall saker	Maks. ant. dager	Min. ant. dager
AVGJORT UTENFOR STRAFFESAK	278	120	1162	0
DOM	420	85	1046	32
FORELEGG	261	490	2020	0
HENLAGT	426	567	1431	0
MEGLING	267	1	267	267
PÅTALEUNNLATELSE	466	35	997	27
Totalt	350	1298	2020	0

Det tar politiet i snitt 407 dager å henlegge et forhold ved brudd på fiskerilovgivningen. Et forelegg avgjøres i snitt innen 246 dager. Lengst tid tar domsavgjørelser. Disse tar i snitt 419 dager. Selv om utvalget er lite (32 saker), er det interessant at det tar i snitt 461 dager å vedta en påtaleunntatelse.

Datsett B: Reaksjonstid avgjørelse av forhold per statistikk-gruppe, n = 1298*				
	Gjennomsnitt ant. dager	Antall saker	Maks. ant dager	Min. ant dager
5420 Havressursloven, diverse	285	258	1008	0
5409 Oppgaveplikt	383	199	1162	0
5499 Ulovlig fiske, diverse	319	177	1001	0
8522 LOV OM NORGES ØKONOMISKE SONE AV 17. DESEMBER 1976 NR.91	201	166	798	0
5411 Sluttседdel/bryggeseddel	381	143	1241	3
5419 Lov om saltvannsfiske, diverse	407	76	1431	1
5410 Ikke ført fangst dagbok	443	70	1046	0
5406 Maskeviddebestemmelser	256	25	607	1
5403 Fredningsbestemmelser	295	20	699	2
8551 Deltakerloven	639	20	1223	186
5449 Lov om omsetning av råfisk, diverse	448	17	970	2
2603 BEDRAGERI, GROVT (\$ 271)	1148	15	2020	35
8799 TOLLOVEN, DIVERSE	465	11	936	340
5302 ARBEIDSULYKKE PERSONSKADE	122	7	290	90
8584 Skipssikkerhetsloven 16. februar 2007 nr. 9	593	6	909	498
8543 Akvakulturloven	891	6	1232	411
5399 ARBEIDSMILJØLOVEN, DIVERSE	583	6	900	425
8599 Spesiallover, diverse	361	6	691	124
6209 VANNFORURENSNING FRA INDUSTRI/NÆRINGSVIRKSOMHET (\$ 7)	535	5	610	451
5999 Dyrevelferdsloven, diverse	54	4	115	0
8708 GROV TOLLOVERTREDELSE	168	4	168	168
5305 ULOVLIG OVERTID	425	4	425	425
8550 Bokføringsloven	1024	3	1269	731
802 FALSK FORKLARING U/FORSIKRING (\$ 166)	381	3	538	68
6158 Retur etter utvisning	577	3	865	1
2602 BEDRAGERI (\$ 270)	15	2	20	10
5413 Nektet innsyn i fangst dagbok	391	2	420	362
5412 Kvoteregulering nord for 62 gr. N	310	2	315	304
5441 Ikke skrevet bryggeseddel på mottat fangst	338	2	338	338
2867 Mindre skadeverk på/i motorkjøytøy eller annet transportmiddel	358	2	358	358
5799 PLAN- OG BYGNINGSLOVEN, DIVERSE	317	2	317	317
8566 Kystvaktloven	374	2	374	374
506 PÅVIRKNING AV OFF. TJENESTEMANN VED TRUSLER (\$128)	95	2	95	95
8604 PÅVIRKET/BERUSET \$ 33	289	2	458	120
5405 Bifangstbestemmelser	730	2	730	730
8915 KJØRE- OG HVILETID	494	2	548	440
768 Alvorlig miljøkriminalitet, vernet område	99	2	99	99
851 Uriktig forklaring	888	2	1025	750
902 Tyveri fra annet næringsbygg eller -areal	109	1	109	109
6212 FISKERIFORURENSNING (\$ 8 JFR \$ 9)	816	1	816	816
5401 Merking av fiskeredskaper	507	1	507	507
8202 VESENTLIG REGNSKAPSOVERTREDELSE (\$ 8-5,1. LEDD, 1. PKT.)	495	1	495	495
2652 Bedrageri, forsøk	13	1	13	13
6101 Overtredelse av utlendingsloven	332	1	332	332
998 Vinningslovbrudd, krenkelse av eiendomsretten, div (kap 27)	118	1	118	118
3403 FORSTYRRELSE,ALMINNELIG FRED/ORDEN (\$ 350, 1. LEDD)	102	1	102	102
1703 LEGEMSBESKADIGELSE (\$ 229)	563	1	563	563
2299 GROVT TYVERI DIVERSE	52	1	52	52
6604 BRUDD PÅ VERNEREGLENE FOR SKIPSVRAK	361	1	361	361
6152 Arbeid uten tillatelse	649	1	649	649
1905 UNDERSLAG AV LØSØRE M.M (\$ 255)	76	1	76	76
3411 BÆRING AV KNIV E.L. PÅ OFFENTLIG STED (\$ 352A)	797	1	797	797
954 Ran	616	1	616	616
2899 SKADEVERK, DIVERSE	267	1	267	267
2199 TYVERI DIVERSE	182	1	182	182
8567 Matloven	1756	1	1756	1756
Totalt	350	1298	2020	0

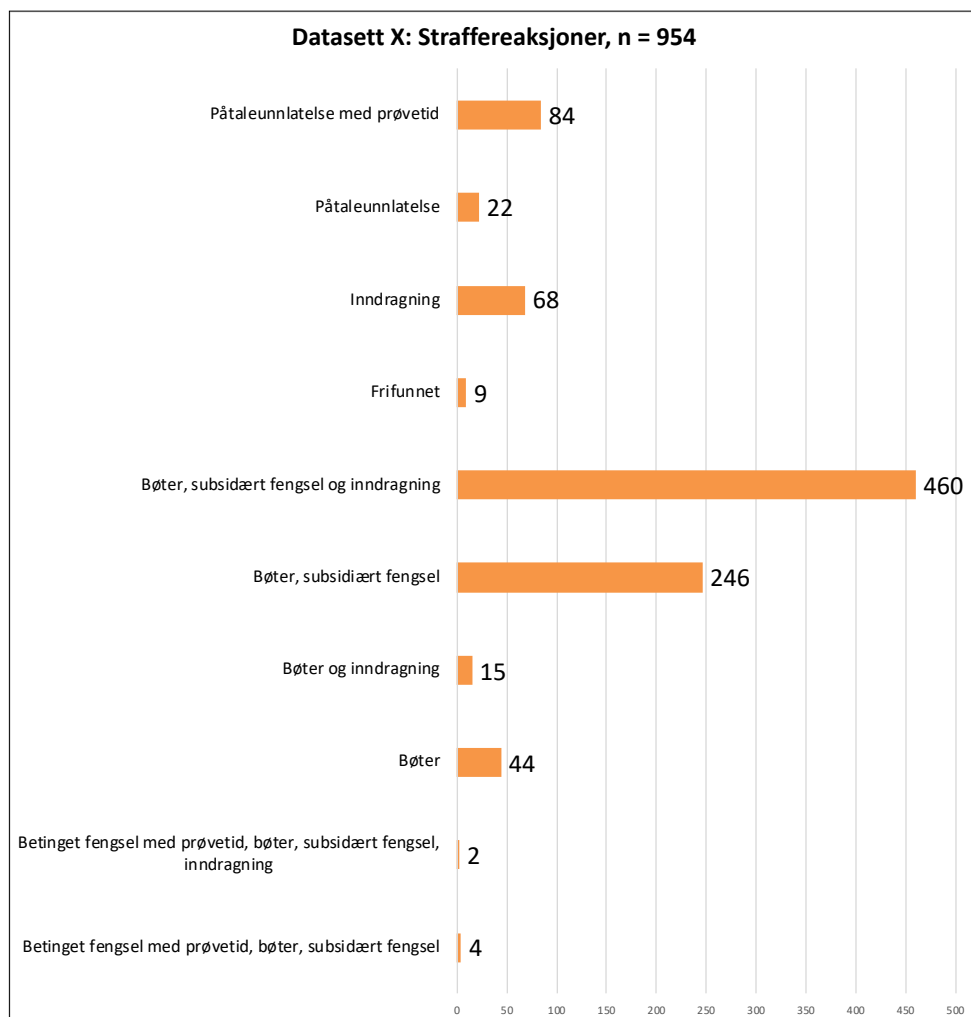
Figur 42. Reaksjonstid per statistikkgruppe datsett B. (Data i grått er ikke ansett statistisk signifikant).

* Det er 1 299 forhold i utvalget. Det er en feilregistrering i statistikkgruppe 5499 *Ulovlig fiske, diverse*. Dette forholdet er tatt ut av statistikken.

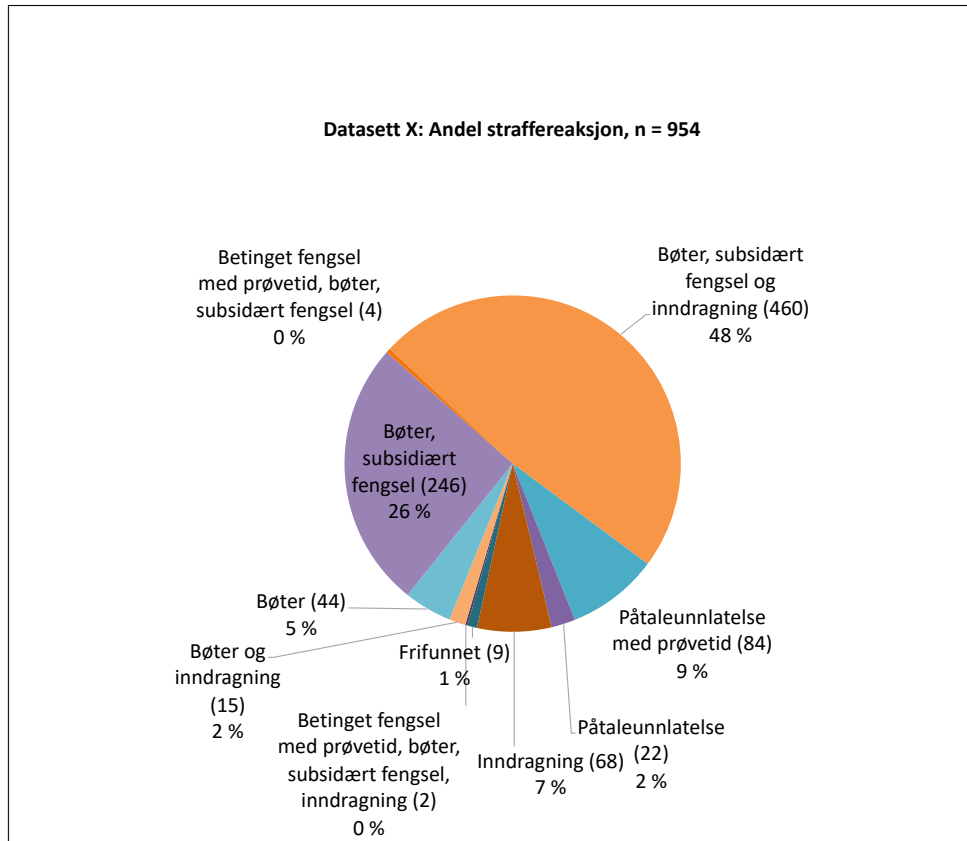
Straffereaksjoner

Straffereaksjonene for straffede forhold føres i SSP. Søkekriteriene i datasystemet SSP er slik at det er mulig å søke frem straffereaksjonene for straffede forhold innen én eller flere statistikkgrupper. Det er imidlertid ikke mulig å søke på, eller avgrense mot, en gruppe foretak, personer eller saksnummer. Resultatet er at utvalget i denne delen av kartleggingen er begrenset til alle straffereaksjoner i 2013-2018 i statistikkgruppene relatert til fiskerilovgivning. Det betyr at utvalget blir begrenset til kun å gjelde datasett X.

I datasett X er det 3 872 avgjorte forhold i 3 304 saker. Av disse avgjorte forholdene er det gitt straffereaksjon for 2 274 forhold (forelegg, påtaleunntatelse og dom). Av disse 2 274 forholdene er det kun 954 forhold som er registrert i SSP. Dette er i hovedsak forhold som ble registrert i saker avgjort etter 1. oktober 2015. Før den tid ble det kun registrert straff ved alvorlige lovbrudd i SSP (“forbrytelser”), mens forseelser ikke ble registrert. De øvrige 1 320 forholdene i datasett X har sannsynligvis blitt ansett å være forseelser. I kartleggingen under er det tatt utgangspunkt i de 954 straffereaksjonene registrert i statistikkgruppene relatert til fiskerilovgivning i SSP.

Figur 43.
Straffereaksjoner
datasett X.

Figur 44. Andel straffereaksjon datasett X.

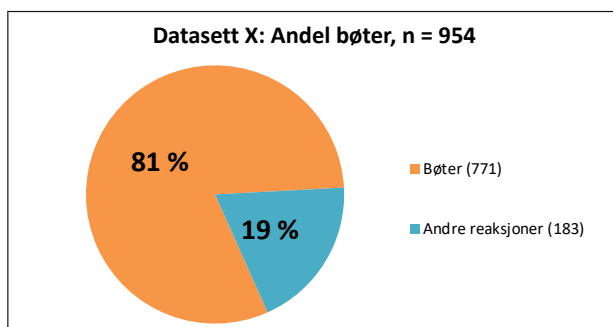
Søket viser at bøter er den mest brukte reaksjonsformen for brudd på fiskerilovgivningen. Bøter ble satt for hele 81 pst av forholdene (771 forhold). Den mest brukte reaksjonskombinasjonen er bøter, subsidiært straff og inndragning. Hele 460 forhold (48 pst.) har endt med denne reaksjon-kombinasjonen. Bøtene er forholdsvis lave. I snitt bøtelegges forholdene med kr 9 415. Den høyeste boten ilagt for brudd på fiskerilovgivningen i tidsperioden er på kr 250 000 og den laveste er på kr 1 000. Inndragning er ikke straff, men likevel en reaksjon som ofte blir benyttet. Hele 545 (57 pst.) av forholdene har resultert i inndragning, der 7 pst. av forholdene har resultert i inndragning alene. SSP gir ikke informasjon om størrelsen på inndragningsbeløpet.

Det har ikke blitt idømt ubetinget fengsel for brudd på fiskerilovgivningen, mens betinget fengsel er satt i seks saker. Betinget fengsel er idømt med bøter og både med og uten inndragning.

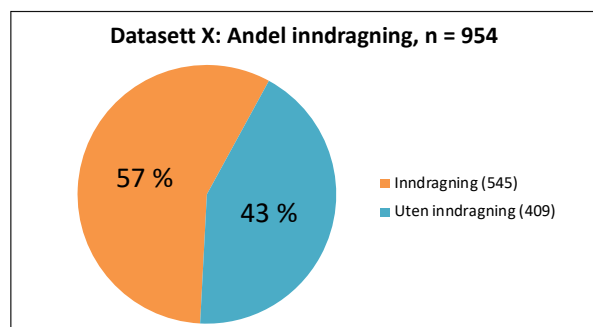
Datasett X: Bøtesatser, n = 771

Gj. snitt bøtesats	Maks. bøtesats	Min. bøtesats	Median
kr 9 415	kr 250 000	kr 1 000	kr 6 000

Figur 45. Bøtesatser datasett X.

Figur 46. Andel bøter datasett X.

Figur 47. Andel inndragning datasett X.

VEDLEGG

STATISTIKK-GRUPPER FISKERI			Gyldig f.o.m.	Gyldig t.o.m.
HSTATGR	5400	FISKERI	01.01.1970	
STATGR	5401	Merking av fiskeredskaper	01.01.1970	
STATGR	5403	Fredningsbestemmelser	01.01.1970	
STATGR	5404	Minstemålbestemmelser	01.01.1970	
STATGR	5405	Bifangstbestemmelser	01.01.1970	
STATGR	5406	Maskeviddebestemmelser	01.01.1970	
STATGR	5407	Dybdebestemmelser	01.01.1970	
STATGR	5408	Bestemmelser om natt-tråling	01.01.1970	
STATGR	5409	Oppgaveplikt	01.01.1970	
STATGR	5410	Ikke ført fangstdagbok	01.01.1970	
STATGR	5411	Sluttseddel/bryggeseddel	01.01.1970	
STATGR	5412	Kvoteregulering nord for 62 grader nord	01.01.1970	
STATGR	5413	Nektet innsyn i fangstdagbok	01.01.1970	
STATGR	5419	Lov om saltvannsfiske, diverse	01.01.1970	19.02.2017
STATGR	5420	Havressursloven, div	04.12.2014	
STATGR	5421	Bløgging av fisk	01.01.1970	19.02.2017
STATGR	5431	Merking av fiskefartøy	01.01.1970	
STATGR	5441	Ikke skrevet bryggeseddel på mottatt fangst	01.01.1970	
STATGR	5449	Lov om omsetning av råfisk, div	01.01.1970	19.02.2017
STATGR	5499	Ulovlig fiske, div	01.01.1970	
HSTATGR	8500	SPESIALLOVER, DIVERSE	01.01.1970	
STATGR	8522	Lov om Norges økonomiske sone	01.01.1970	
STATGR	8551	Deltakerloven	26.03.1999	